

בעזרת השם יהי ברך

ספר

עצתו אמונה

בריוון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת מטות מסעי

265

תשפ"ב

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב הבעל שם טוב 7
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגטאון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

עֲצַדְתּוֹ אֶמְזַנֶּה

- א. פאָרוואס נעמט איר זיך אן פאר די עלטערן קעגן די קינדער?.....
ב. אז דער אייבערשטער דארף נישט די ערשטע מצוה, דארף ער דען מיין תפלין?.....
ג. מעג מען טרינקען סאָדע וואס האט נאר אן אה-יו (ou) הקשר?.....

אַיִש אֶמְזַנֶּה

- א. זיך פרייען מיט די באַרד און פּאות.....
ב. פאָרוואס רעדסטו נישט צו דייע קינדער פון קדושת הברית?.....
ג. זיך האלטן אינאיינעם אין קאנטרי "אילו החיים".....
ד. נישט כח פאר אלעס וואס איר טוט מיט אונזערע קינדער.....
ה. איך וועל זיך נישט מישן וואו איר זאלט וואוינען.....
ו. דער ציל זאל זיין אויפצובויען די קינדער.....
ז. א קינד האט א הארץ, עס ווארט אויף א שמייכל, אן אמת'ע שמייכל.....
ח. אלע בחורים זאלן מטלעכן מיט דיין שיעור.....
ט. משניות האט א כח צו איבעררייען דעם מענטש לטוב.....
יא. וואויל איז די פרוי וואס העלפט איר מאן צו קענען לערנען תורה.....
יב. מעג מען זאגן תהלים אין סווימינג פול?.....
יג. ווי אזוי דער מלמד שפירט, אזוי שפירן די קינדער.....
יד. די ערשטע תורה פון לקוטי מוה"ר"ן שיין איבערנעטייטשט אויף אידיש.....
יז. אזוי שיין ווען א אידישע פרוי פירט די הויז ווי עס דארף צו זיין.....

איך קען נישט אויסהאלטן פיינטשאפט, איך ווער פון דעם קראנק. יג.....

מען דארף אסאך הערן און זאגן, ביז זאכן הויבן זיך אן טוישן. יד.....

וואו עס איז דא שלום, איז די שכונה דארט. טו.....

זומער דארף מען מער טרינקען, נישט צו ווערן אויסגעטרוקנט. טז.....

די סקול זאל בלייבן היימיש און ווארעם, אפילו ווען עס ווערט גרעסער. טז.....

די עיקר עבודה פון א מענטש איז צו זיין פרייליך מיט גוטע זאכן. יז.....

קום שבת אין שול מיט'ן שטריימל. יז.....

אנשטאט זיך אויפצועסן, ענדערש חזר נאכמאל די אמונה. יח.....

נעמט די לעבן גרינג, נעמט נישט קיין פרעשור פון נאר נישט. יט.....

עס זאל נישט זיין אין ווייניקען אלקאהאל. כ.....

שמחה היט פון עבירות. כ.....

מען דארף האבן נאך א בגן פאר די מוסדות אין שטעטל. כא.....

א טעלעפאן און א פילטער איז זייער שרעקעדיג. כב.....

בעט דעם אייבערשטן יעדע זאך וואס דו ווילסט, וועסטו זען ניסים. כג.....

אז יענער וויל מיד נישט, דארף איך יענעם טויזנט מאל נישט. כד.....

ווען דו זעסט א מחלוקת-פיער ציגנט זיך אן, דערשטיק עס. כה.....

גוטע גרוסקן פון די אינגל קעמפ. כו.....

די איבערלעבעניש נאכ'ן אריינפאלן מיט א מגול. כז.....

מאך דעם קידוש ביי דייעו עלטערן. כח.....

מען דארף זיך אנגרייטן מיט חזק פאר שפעטערדיגע יארן. כח.....

פֿאַרְוּוּאָס נַעֲמֵט אִיר זִיד אָן פֿאַר דִּי עֲלֻטְעֶרן קַעגֶן דִּי קִינְדֶער?

שְׁאַלְהָ:

לְכַבּוּד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

קודם האב איך זיך געוואלט באדאנקען פאר אלע שיעורים און חיזוק.

דאס אז איך האב שלום בית - איז נאר בזכות דעם ראש ישיבה, איך און מיין ווייב

מיט די קינדער - לעבן מיט'ן אייבערשטן.

דאס אז איך מאך אויף א אידיש ספר יעדן טאג, איך בין מעביר סדרה מיט רש"י,

ח"י פרקים משניות, עטליכע דפים גמרא - איז נאר בזכות דעם ראש ישיבה; אלס בחור

פלעג איך לערנען גאנצע נעכט אבער נאך מיין חתונה האב איך ממש נישט אויפגעמאכט

קיין ספר, און אזוי ווייטער קען איך אויסרעכענען פילע זאכן וואס מיין לעבן איז גוט

געווארן בזכות די שיעורים.

און יעצט צו מיין שאלה, איך הער דעם ראש ישיבה'ס שארפע שיעורים איבער ביבוד

אב ואם, און איך טראכט צו זיך אז אויב דער ראש ישיבה וואלט מיטגעמאכט מיט זיין

טאטע דאס וואס איך האב מיטגעמאכט אינדערהיים - וואלט דער ראש ישיבה ענדערש

מער מחזק געווען די בחורים וואס ליידן פון זייערע עלטערן; דער ראש ישיבה וואלט

אנשטאט דעם געגעבן די שארפע שיעורים פאר די טאטעס.

יארן לאנג פלעג איך זיצן כמעט ביי יעדע שבת'דיגע סעודה אין מיין שלאף צימער

אין וויינען, ווייל מיינע עלטערן פלעגן מיד רצח'נען, שלאגן און פארשעמען. איך פלעג זיך

עפעס אמפערן מיט מיין ברודער, און זיי האבן נאר מיד אנגע'הרג'ט די ביינער, זיי האבן

אים פשוט מער ליב געהאט פון מיר.

איך פֿלעג האָבן אַ באַזונדערע הנָאָה אויסצוטון מיין קאַפּל, ווייל איך האָב נישט געוואלט האָבן שייכות מיט עפּעס וואס האט שייכות מיט מיינע עלטערן.

היינט פיר איך זיך אויף מיט דרד אַרץ צו מיינע עלטערן - נאר אַ דאַנק דעם ראש ישיבה'ס חיזוק אויף דעם, אָבער בעצם פיל איך אז אָפּשָׁר וואלט איך זיי געדאַרפֿט פֿאַרהאַלטן אז איך בין געבליבן אַ בעל מום בנפֿש ביז'ן היינטיגן טאָג און איך לייד פון דעם - צוליב זייער אַכזריות, אזוי ווי מוהרא"ש האט מסביר געווען ביים הספד אויף לייבי קלעצקי עליו השלום אז ווען מען צעברעכט און רצח'ט אַ קינד בלייבט ער אַ בעל מום בנפֿש און אָפּגע'שחט'ן פאר זיין גאַנץ לעבן. אויך פֿלעג איך זוכן צו באַקומען ליבשאַפֿט פון אַנדערע קינדער אויף נישט געזונטע וועגן, ווייל איך האָב נישט באַקומען קיין שום ליבשאַפֿט אינדערהיים.

דאס אז איך בין היינט נאָך ביים זינען, דאס וואס איך בין נאָך היינט ביים אייבערשטן - איז נאר ווייל דער אייבערשטער האט אויף מיר רחמנות געהאט און מיר געשיקט אַ קאַרטל מיט די נומער פונעם "קול ברֿסלב" טעלעפֿאן ליין, און איך האָב אָנגעהויבן הערן שיעורים פונעם ראש ישיבה, וואס נאר דאס האט מיר געשטעלט אויף די פֿיס.

חז"ל זאָגן אין מסכת קידושין אז אַ טאַטע וואס טוט פֿאַרשידענע זאַכן צום קינד, איז עזבֿר אויף ולפני עור לא תתן מכשול, ווייל דער טאַטע מיט זיין אַכזריות און שלעכטע מידות צווינגט דאס קינד צו זיין אַ מחוצף קעגן אים.

פֿאַרנוואס איז דאס קינד אַן אויסוואַרף ווען ער פֿרובירט צוריק צו ענטפֿערן זיינע עלטערן? אָפּשָׁר ביי דעם גייט אַן הַבֵּא לְהַרְגֶהּ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוֹ?

יישר פֿח

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְּבָרֵךְ - יום ג' פֿרִשְׁת פֿנְחָס, כ' תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לִפְרֵט קָטָן לְכַבֵּד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

איך האָב עֶרְהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוֹ.

דו פֿרעגסט פֿאַרנוואס איז דאס קינד אַן אויסוואַרף ווען ער ענטפֿערט צוריק זיין טאַטע? ווייל די תּוֹרָה זאַגט (שְׁמוֹת כ, יא): "כִּפְּדֵ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ", די תּוֹרָה זאַגט (ויקרא יט, ג): "אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירְאוּ", מְעַן דאַרף מוֹרָא

האבן פון טאטע און מאמע; מען טאר זיי נישט ענטפערן, מען דארף מורא האבן פון זיי.

אז מען האט א טאטע מאמע וואס שרייען און פייניגן - האבן די קינדער נישט קיין רעכט צו מזלזל זיין אין זיי; מען טאר נישט ענטפערן פאר א טאטע, זאל דער טאטע שרייען, שלאגן און שפייען אויפ'ן קינד - טאר מען נישט פארשעמען דעם טאטן, מען דארף שווייגן און דאס אנטעמען.

ווייסטו בכלל אז עס איז דא שלחן ערוף אויף הלכות כיבוד אב ואם? לאמיר לערנען אינאיינעם הלכות כיבוד אב ואם, דער הייליגער שלחן ערוף פֿרעגט (יורה דעה סימן רמ, סעיף ג): "עד היכן מוראם?" ביז וויפיל דארפן קינדער ליידין פון עלטערן, זיי נישט ענטפערן און נישט פארשעמען? זאגט דער מחבר: "היה הבן לבש חמודות" אפילו ווען דער קינד גייט אנגעטון שיינע קליידער, "ויושב בראש הקהל" און ער איז גאר דער ראש הקהל, "ובאו אביו ואמו וקרעו בגדיו" און זיין טאטע אָדער מאמע קומט און צערייסט אים זיינע שיינע קליידער, "והכזהו על ראשו" זיי שלאגן אים אין קאפ, "וירקו בפניו" זיי שפייען אויף אים - "לא יכלים אותם" טאר מען זיי נישט פארשעמען, "אלא ישתק" מען דארף שווייגן, "ויירא מן מלך מלכי המלכים שצוהו בכף" און מורא האבן פונעם אייבערשטן וואס האט אונז געהייסן מורא האבן פון זיי; דער אייבערשטער הייסט אונז מורא האבן אפילו ווען די עלטערן פייניגן, אפילו ווען די עלטערן זענען נישט קיין געזונטע; קינדער טארן נישט רעדן קעגן עלטערן, זאל זיין וואס זאל זיין.

קיינער בארעכטיגט נישט די עלטערן וואס זענען אכזרים צו די קינדער, און אויב קינדער האבן עלטערן וואס פירן זיך אויף מיט אכזריות, וואס געווענליך מאכט זיך דאס ביי עלטערן וואס זענען נישט געזונט גייסטיש, ביי דעם זאגט אונז די הייליגע תורה פינקטליך וואס צו טון און ווי אזוי זיך צו פירן, דער מחבר זאגט (שם, סעיף י): "מי שנטרפה דעת אביו או אמו" אויב די עלטערן זענען נעבעך בארירט געווארן, "משתדל לנהג עמהם" דארפן די קינדער פרויבירן זיי מכבד זיין, "כפי דעתם" לויט זייער וועג, "עד שיריחם עליהם" ביז דער אייבערשטער וועט זיך מרחם זיין אויף זיי, "ואם אי אפֿשר

לו לַעֲמוּד" און אויב איז נישט מעגליך צו זיין מיט זיי, "מפני שנשתגעו ביותר" ווייל זיי זענען זייער שטארק נישט ביים זינען, "גלף לו ויניחם" זאלן די קינדער אנוועקגיין פון זיי, "ויצוה לאחרים לנהגם כראוי" און די קינדער זאלן בעטן אנדערע זאלן זיי באדינען.

וואויל איז דעם וואס פירט זיך אויף מיט דרך ארץ צו די עלטערן, וועט ער עסן די פירות, די גוטע שֶׁכֶר - אויף די וועלט און אויף יענע וועלט. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז דער אייבערשטער דארף נישט די ערשטע מצוה, דארף ער דען מיין תפלין?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

וואו איז דער באשעפער? חיזוק ארבעט שוין נישט פאר מיר, עס האט נאר געארבעט ביז די אכט און צוואנציג יאר, יעצט ווען איך ווער שוין באלד דרייסיג יאר ארבעט מער נישט קיין חיזוק.

איך מיינ עס איז דערנאך, איך וויל אפֿשר א חלקה אין די ברסלב'ער בית החיים, די "עכטע בית החיים", אפֿשר דארטן איז דא מער חיזוק פאר מיר.

איך בין אזוי אליין, איך ווייס נישט צי עס איז דא נאך איינער וואס איז אזוי אליין ווי מיר; ממש גארנישט ווייניגער ווי אין א שטרענגע פארמאכטע תפיסה. איך וויל מזכה זיין דעם ראש ישיבה מיט די מצוה פון פדיון שבויים, אויב עס איז בכלל שייך.

איך האב מורא אז צוליב מיינ פארמאכטקייט און דאס נישט האלטן פון זיך ווייל איך האב קיינמאל געהאט נישט קיין נארמאלע טאטע און מאמע - בין איך בכלל נישט געווען גרייט חתונה צו האבן. אבער איז עס דען מיינ שולד? איך האב נישט געהאט קיינמאל א בחירה בכלל צו קענען לעבן ווי א נארמאלער מענטש און אן ערליכע איד, יעצט קען איך נישט חתונה האבן - איז "למה לי חיים?!" כל שכן אז מיינ חיים איז נישט קיין חיים, פארן וואס דארף איך דאס?

געוויסע מקבלים זאגן מיר אז עס איז נישט מיין שולד, עס איז מיין מאמע וואס האט מיר חרוב געמאכט מיין לעבן, מיר האבן געהאט זייער אן אנגעצויגענע שטוב; זיי האבן נישט קיין עצה פאר מיר, נאר זיי זאגן דעם אמת אין פנים אריין. איד מיין נאר צו ברענגען א ראל, אויב איד בין זיך נישט גענוג מסביר - אז זיי זעען די מציאות.

איד געב אנועק מיין תפילין, איד האב שוין נישט קיין כח צו דעם; אז דער אייבערשטער לאזט מיר נישט מקיים זיין די ערשטע מצוה אין די תורה, מיין איד אז ער דארף אויך נישט די מצוה פון תפילין פון מיר.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת פנחס, י"ט תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מיין טייערער ... גרוי זאיר

איד האב ערהאלטן דיין בריוו.

ליינענדיג דייע ווערטער דערמאן איד זיך די ווערטער וואס מוהרא"ש זאגט: "אין צער קצרו של בחור", נישטא אויף די וועלט אזא ווייטאג ווי די ווייטאג פון א בחור; קיינער אין די וועלט ווייסט נישט וואס א בחור גייט אריבער. די לעבן איז אים נישט ווערד, עס פעלט אים אלע גוטע זאכן. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (במות סב): "כל אדם שאין לו אשה", ווער עס האט נישט חתונה, ער לעבט אליינס אן א ווייב - "שרוי בלא שמחה", דער לעבט אן קיין שמחה, "בלא ברכה", דער לעבט אן קיין ברכות, "בלא טובה", דער ווייסט נישט וואס מיינט גוט, "בלא תורה", מען האט נישט קיין תורה, "בלא חומה", מען לעבט אן קיין מויער, "בלא שלום", אן קיין פרידן; די אלע זאכן האט מען נישט פאר די חתונה. דער מדרש (בראשית רבה יז, ב) לייגט צו נאך זאכן וואס פעלט פאר'ן חתונה האבן: "בלא עזר", מען האט נישט קיין העלפער, "בלא כפרה", מען האט נישט קיין פארצייער, "בלא חיים", עס איז נישט קיין לעבן.

קיינער אין די וועלט פארשטייט נישט וואס א בחור גייט אריבער, ווי שווער עס איז אים; אבער דאס מיינט נישט אז מען מעג אריינפאלן אין יאוש, נישטא אזא זאך 'חזוק העלפט שוין נישט', עס איז נישט אמת וואס

דו שְׂרִיבְסֵט: "חִיזוּק אֲרַבְעַט שׁוֹיִן נִישְׁט פֶּאָר מִיר"; צִי דָען הָאָסְטוּ פֶּאָרְגַעסן וואס דער רבי האט געשריגן מיט זיין גאנצע כח (לקוטי מוה"ר חלק ב', סימן עח): "געוואלד זייט אייך נישט מייאש! קיין יאוש איז גארנישט פארהאנען!" אז דער רבי האט געזאגט נישטא קיין יאוש - מיינט דאס אלעמען, דער רבי האט דאס דיר אויף געזאגט, דער רבי האט דיר אויף געמיינט.

רעד זיך נישט איין אז אין קבר וועט דיר זיין בעסער; די צער און ווייטאג אין קבר איז אזוי שרעקליך, ווי שווער עס איז דיר יעצט - איז דאס נאר א משל צו די צער וואס איז דא אין קבר. דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן פד) אויף די משנה (אבות ד, כב): "וְאֵל יִבְטִיחֶךָ יִצְרָח", דער יצר הרע זאל דיר נישט אפנארן, "שֶׁהַשְּׂאוֹל וְהַקֶּבֶר בֵּית מְנוּס לָךְ", אז דער קבר איז א פלאץ וואו מען קען זיך ראטעווען; דא אויף די וועלט איז א מענטש פארנומען, עס קען זיין מען זאל כאפן א בייס פון א ווארעם אדער א פליג און מען זאל נישט שפירן דעם בייס, ווייל מען איז אזוי אריינגעטון אין אנדערע זאכן, אבער אין קבר איז נישט דא קיין שום טרדות און מחשבות וואס זאל אנועקנעמען די קאפ פון הערן ווי די ווערים קריכן און בייסן, דארט הערט מען יעדע איינציגסטע ריר וואס די ווערים קריכן און בייסן; מען קען זיך נישט פארשטעלן די צער אין קבר ווען מען הערט יעדע בייס פון די ווערים און די צער פון שפירן ווי זיי קריכן.

וואס איז יא די עצה? די עצה איז - זאלסט זוכן א ליידיגע פלאץ וואו מענטשן געפונען זיך נישט, דארט זאלסטו זיך אויסשמועסן מיטן אייבערשטן און אים דערציילן אלעס וואס גייט אריבער אויף דיר - אויף דיין אייגענע שפראך וואס דו ביסט צוגעוואוינט צו רעדן; זאלסט אים בעטן ברחמים ובתחנונים ער זאל רחמנות האבן אויף דיר, דו זאלסט טרעפן דיין שידוך, זאלסט נישט מיד ווערן; זאלסט דאס טון טאג נאך טאג מיט סבלנות, אפילו עס וועט אריבערגיין אויף דיר שווערע ביטערע נסיונות, אפילו דער יצר הרע ברענט אין דיר און דו פאלסט אראפ, זאלסטו מיט עקשנות ווייטער בעטן דעם אייבערשטן און אים אלעס דערציילן בתמימות ופשיטות. דער קבר איז נישט קיין האפענונג, דער רבי איז אן האפענונג, די עצה פון רבי'ן, פון

התבודדות ותפלה - דאס איז א בית מנוס, א פלאץ וואו מען קען אנטלויפן. על פן מיין ליבער ברודער, נעם אן מיינע ווערטער וואס איך שרייב דיר, גיי שוין יעצט אין א ליידגע פלאץ און שמועס זיך אויס דאס הארץ. וויין צום אייבערשטן, בעט אים ער זאל רחמנות האבן אויף דיר. קענסט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון רעדן צום אייבערשטן, פון טענה'ן מיטן אייבערשטן. קוק ווערטער וואס דער הייליגער זוהר זאגט (פרשת בלק, קצה). ווען א מענטש וויינט זיך אויס צום אייבערשטן, זאגט דער אייבערשטער: "לא בעינא הכא בי דינא דידונן בינא", ווען דער מענטש קומט מיט זיינע טענות צו מיר - וויל איך נישט בית דין של מעלה זאל זיך אריינמישן, "אנא והוא בלחודנא", איך וויל זיין אליינס מיט דעם מענטש, "ולית תיאובתא לקודשא בריה הוא אלא כד מקבל לון ואושרו קמיה", נישטא קיין גרעסערע פארגענוגן ביים אייבערשטן ווי ווען א מענטש וויינט זיך אויס פאר אים, "דהא כל נטורי תרעין לא שבקין הכי למיעל כמה דשבקין למסכנין", אלע טירן פון הימל זענען אפן פאר א צעבראכענער מענטש וואס וויינט זיך אויס פארן אייבערשטן, "דהא בלא רשותא עאלין", און זיינע תפילות גייען ארויף אן קיין רשות; דאס הייסט, ווען א מענטש גייט אין א ווינקל וואו קיינער איז נישט דארט, ער רעדט זיך אויס זיין הארץ צום אייבערשטן און ער פארציילט אים אלעס - די תפילות גייען גלייך ארויף צום אייבערשטן, דער אייבערשטער ענטפערט פאר א צעבראכענע הארץ שנעלער ווי ער ענטפערט פאר דעם גרעסטן צדיק.

דו ביסט אין פעס אויף זיינע עלטערן, דו ביסט ברוגז אויף זיי; איך ווייס נישט אויב זיין ברוגז אויף זיי וועט דיר עפעס העלפן אין לעבן. געדענקסט אוודאי די מעשה וואס דער רבי האט דערציילט (ספורי מעשיות מעשה יא), מיט'ן בן מלך וואס מען האט פארביטן און פארטריבן; ער איז געווארן זייער ברוגז, היתכן ער דארף אנטלויפן, ער קען נישט זיין אין שטוב; ער האט גע'טענה'ט: "ממה נפשך קומט מיר נישט אזא שווערע לעבן; בין איך דער בן מלך - קומט מיר צו זיין קעניג, בין איך א בן השפחה - קומט מיר אויף נישט צו זיין א פארטריבענער"; איז ער געגאנגען שיפורין און

גַּעְגָּאָנְגֶען אין שְׁמוּץ פֿלֶעצער טון עֲבִירוֹת, נֶאכְדַעם האט ער תְּשׁוּבָה גַעטון ; ער האט גַעטראַכט 'אויב עס איז יא אזוי, אז דער אייבערשטער קען פֿאַרבייטן אַ בֶּן מֶלֶךְ - מַעַג אֵיף זײַף אַזױ אויפֿפֿירן, שיכור'ן און טון עֲבִירוֹת! ? אז דער אייבערשטער האט מיר גַעגַעבן אַזאַ שׁווערע לַעבֶן - איז דאס גישט קיין תּירוץ אֵיף זאל טון עֲבִירוֹת; ער האט תְּשׁוּבָה גַעטון און ער איז צוגַעקומען צו ווערן מֶלֶךְ. זַעט מַעַן פֿון דַעם אז אויב מַעַן איז מִקְבֵּל אַלֶעס בַּאֲהָבָה, מַעַן נַעמֵט אָן וואס דער אייבערשטער טוט; אַנְשְׁטאַט הָאבן טַענּוֹת אויף די עֲלִטְעֶרן, אַנְשְׁטאַט הָאבן טַענּוֹת אויף די גאַנצֶע וועלט, איז מַעַן אַלֶעס מִקְבֵּל בַּאֲהָבָה - דַעמאַלט איז מַעַן זוכה צוצוקומען צו די העכֿסטע מדריגה.

לֹאז אַפּ די אַלֶע וואס פֿאַררופֿן זײַך מִקְבֵּלִים; מוה־רא"ש זאַגט: ווער איז אַ בעל מְקוּבָּל? ווי אזוי קען מַעַן וויסן ווער עס איז אַ מְקוּבָּל? ווער זאַגט אז יענער איז אַ צדיק, אַפֿשֶׁר איז ער אַ בְּלֹאפֶּעֶר? מוה־רא"ש לייגט דאס אַרײַן אין די ווערטער וואס חֲכָמֵינוּ זכרונָם לְבִרְכָה זאַגן (בְּרִכוֹת לר'): מַעַן האט גַעפֿרעגט רבי חֲנִינְיָא בֶּן דּוּסָא: "מַגִּין אֶתְּהָ יוֹדֵעַ", פֿון ווי קען מַעַן וויסן אויף איינעם אויב ער איז אַן אַמְתֵּר עַל בַּעַל מְקוּבָּל אַדער גישט? "אָמַר לְהֵם, אַם שְׂגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי", האט ער זיי גַעענטפֿערט: אויב לייגט ער אַרײַן אין מיר תְּפִלָּה, ער רַעדט פֿון תְּפִלָּה און שְׁטאַרקט מיר צו מתפלל זיין, "יודע אַני שְׁהוּא מְקוּבָּל", דַעמאַלט ווייס אֵיף אז ער איז אַ מְקוּבָּל, "וְאִם לֹאוּ", אָבער אויב רַעדט ער גישט פֿון תְּפִלָּה, "יודע אַני שְׁהוּא מְטָרָף", ווייס אֵיף אז ער איז אַ צַעֲדֵרײַטער, אַ מְשׁוּגַע־נַעַר, ער איז ווייט פֿון זיין אַ מְקוּבָּל; אז מִקְבֵּלִים זאַגן דיר: "דיין טאַטע איז דיר שוולדיג, דיין מאמע איז דיר שוולדיג!" פֿאַר דַעם דאַרף מַעַן גישט זיין אַ מְקוּבָּל, ווארפֿן אַ שוולד אויף עֲלִטְעֶרן - דאס וועט דיר יַעֲדֶע טַעֲרַעפֿיסט זאַגן מיט פֿאַרמאַכטע אויגן; זיי זיכער אז דער וואס פֿאַררופֿט זײַך 'מְקוּבָּל' האט אויף טַענּוֹת אויף זיינע עֲלִטְעֶרן. דַעריבער בַעט אֵיף דיר, לֹאז אַפּ די אַלֶע וואס גיִסן אויל צו די פֿייער, מַעַן העצט דיר אויף, דַעַר איז שוולדיג, יענער איז שוולדיג; דאס העלפֿט גאַרנישט, עס מאכט נאַר עֲרַגֶער.

טו וואס דער בן מלך האט געטון, זאג די ווערטער וואס ער האט געזאגט: אויב דער אייבערשטער האט מיר געגעבן די עלטערן - איז דאס נישט קיין תירוץ איף זאל זיין דערביטערט און דעפּרעס, איף וועל תשובה טון, איף וועל אנטון תפילין און טון אלע מצוות בשמחה.

ווארף נישט אונעק דייע הייליגע תפילין; נעם די הייליגע תפילין, גיי אין שול און געב דאס א קוש, בעט איבער דעם אייבערשטן פארן שרייבן אזעלכע ווערטער, אפילו בדרך ליצנות. דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן מד): "כי על השם יתברך, ברוך הוא, אסור לומר דברי הלצות אפלו בדרך שחוק", אויפן אייבערשטן טאר מען נישט זאגן קיין ווערטלעך, און אויף די הייליגע תפילין טאר מען אויף נישט זאגן קיין ווערטלעך.

אז דו וועסט טון וואס שטייט אין דעם בריוו - וועסטו זען אז דו וועסט בקרוב שטיין אונטער די חופה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מעג מען טרינקען סאדע וואס האט נאר אן אה-יו (ou) הכשר?

שאַלָּה:

לְכַבֹּד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

מעג מען טרינקען סאדע וואס האט נאר אן אה-יו (ou) הכשר?

יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לְכַבֹּד ... נרו זאיר

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

דא האסטו א בריוו פון מוהרא"ש, וואו ער זאגט מען זאל נאר טרינקען

און נאר עסן מיט גוטע הכשרים:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ה' לְסֹדֵר וַיְחִי, עֲשֶׂהָ בְּטִבְתַּת ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךָ הָאֵב אֶדְרֵה־אֶלְטֵן דִּיין לֵאנְגֵעַן בִּיטְעֵרֵן בְּרִיוּ.

אִיךָ מוֹז מְקַצֵּר זַיִן, וְוָארוֹם אִיךָ פֵּאָסֵט זַיִיעֵר שְׁווער וְכו'.

בְּעִנְיָן מְאָכְלוֹת אֲסוּרוֹת וְכו', דָּאָרְךָ מְעַן זַיִיעֵר זַיִיעֵר אֲכָטוּנְג גְּעֵבְן
הַיִּנְטִיגֵעַ צַיִיטֵן נִישְׁט קוִיפֵן קִיין שׁוּם מְאָכֵל וְוָאס עָס הָאָט אוִיף דָּעם אַ חֲשֵׁשׁ
דְּחֲשֵׁשׁ וְכו', אַ סְפֵק אֲוֵן אַ סְפֵק סְפִיקָא וְכו' פּוֹן עֶפְעַס אַן אִיסוּר פּוֹן מְאָכְלוֹת
אֲסוּרוֹת, הַיִּנְטִיגֵעַ צַיִיטֵן אִיז נִישְׁטאַ קִיין תִּירוּץ צוֹ קוִיפֵן אַ מְאָכֵל אֲבִי וְוָאס
וְכו' אֶפִּילוֹ מִיט אַן הֶכְשֵׁר פּוֹן "אָה יו" OU וְוָאס דָּאָס אִיז בְּאוּוּאוּסֵט נָאָר אַן
הֶכְשֵׁר בְּדִיעֵבֵד דְּבִיעֵבֵד וְכו', אֲוֵן אוִיכְעֵט נָאָר פֶּאַרְעוּוֵעַ זְאָכֵן וְוָאס ס'ווערט
נִישְׁט אַרִינְגֵעַמִּישְׁט אִין דָּעם קִיין שׁוּם חָלָב עֲכו"ם אֶדְעֵר חֲלִילָה וְחַס בְּשׁוּר
טְרִיפּוֹת, אֲבָעֵר אַזוֹי טָאָר מְעַן דָּאָס נִישְׁט נִיֶּצֶן, "אָה יו" OU אִיז אַן הֶכְשֵׁר
בְּדִיעֵבֵד שְׁבִדִיעֵבֵד אוִיכְעֵט נָאָר אוִיף אַזְעֵלְכֵעַ זְאָכֵן וְוָאס מְעַן וְוִיִּסֵט זִיכְעֵר
אַז ס'ווערט אִין דָּעם גְּאַרְנִישְׁט אַרִינְגֵעַמִּישְׁט וְכו' וְכו'.

הַיִּנְט קֵעַן מְעַן בְּאַקוּמְעַן אֶלְע מְאָכְלִים מִיט דִּי בְּעֵסְטֵעַ הֶכְשָׁרִים פּוֹן
עֶרְלִיכֵעַ רַבָּנִים יִרְאִי הַשֵּׁם.

אַוּדַאי אֲוֵן אַוּדַאי אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דָּאָרְךָ מְעַן אֲכָטוּנְג גְּעֵבְן מְעַר אֲוֵן
מְעַר, וְוִיֵּל דָּאָרְטֵן זְעַנְעַן זַיִי אִינְטֵעֶרְעֵסִירֵט מְכָשִׁיל צוֹ זַיִין אִידֵן מִיט מְאָכְלוֹת
אֲסוּרוֹת, וְוָארוֹם דְּעֵר רַמְבַּ"ם בְּרַעֲנַנְט (אַגְרַת תִּימֵן) דָּאָס וּוּעַן אַ מְעַנְטֵשׁ עָסֵט
טְרִיפּוֹת אֲוֵן נְבִילוֹת אִיז אִים שׁוִינְ שְׁווער מְקַבֵּל צוֹ זַיִין דִּי אֲמוּנָה, אִיבְּעֶרְדָּעם
אִיז גְּאַנְץ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פֶּאַרְפֶּלִיֶּצֵט מִיט נְבִילוֹת אֲוֵן טְרִיפּוֹת פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ,
בְּשׁוּר הַשְּׁפָנִים וְהַחֲזִירִים וְכו' וְכו', אֲוֵן אֶלְעֵס בְּהֶכְשֵׁר פּוֹן דִּי רַבָּנוֹת וְכו', אֲוֵן
דָּאָס אִיז נִישְׁט קִיין גּוֹזְמָא, וּוּעֵר ס'וואַיִנְט אִין יִבְנָאֵל אֲוֵן זְעַט וְוָאס דָּאָרְטֵן
טוֹט זִיךְ אָפּ מִיט דִּי רַע-הַמְקוּמִי (מִיט'ן 'שְׁטַרְאָף' פּוֹן שְׁטֵעֵטֵל), וְוָאסְעֶרְעַע
הֶכְשָׁרִים עֵר גְּעֵבֵט אוִיף טְרִיפּוֹת אֲוֵן נְבִילוֹת, אִיז שׁוִינְ נִישְׁט קִיין וּוּאִוְנְדֵעֵר,
אִיבְּעֶרְדָּעם אִיז נִישְׁטאַ קִיין תִּירוּץ הַיִּנְטִיגֵעַ צַיִיטֵן צוֹ קוִיפֵן אַ מְאָכֵל אַן
הֶכְשֵׁר פּוֹן אַן עֶרְלִיכֵן רַב, ס'אִיז דָּאָ !

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן י') מי שנגזר ממאכלות אסורות, הוא נצול מחיות רעות; איבערדעם דארף מען זייער זייער אכטונג געבן נישט עסן קיין שום מאכל וואס עס איז דא אין דעם א פקפוק וכו', אפילו סאדע איז נישט גלייך צו קויפן נאר מיט אן היימישן הכשר! מען טאר זיך נישט פארלאזן אויפ'ן "אה יו" OU, דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות, אות דעת, סימן כ"ב) מי שישמור את עצמו מבשולי עכו"ם ומנסה, זוכה להכמה ומבין בכל ספר; דערפאר זעט מען עס איז דא ליידער אזויפיל קינדער וואס דער קאפ איז פארשטאפט, אלעס ווייל די עלטערן זענען נישט נזק געווען מיט מאכלות אסורות, און מען האט אריינגעברענגט אין שטוב עסנווארג אן קיין שום הכשר וכו', ליידער גייען ארויס אזויפיל אידישע קינדערלעך לתרבות רעה, אלעס ווייל די עלטערן זענען נישט נזק וואס זיי ברענגען אריין אין שטוב, מאכלות אסורות זענען מטמטם את הלב, איבערדעם בעט איך דיר זייער שטארק פון היינט אן זאלסטו זייער אכטונג געבן, ובפרט פלייש זאלסטו נישט קויפן, נאר מיט אן היימישן הכשר, מיט היימישע רבנים וואס מען קען זיי, מפורסם ביראת השם, און ס'איז היינט דא אזעלכע, איז פארנוואס דארף מען גיין קויפן פלייש פון א פלאץ וואס מען איז נישט זיכער? איבערדעם בעט איך דיר זייער, דו זאלסט זייער אכטונג געבן פון היינט אן נישט עסן קיין שום מאכלים וואס זיי האבן נישט קיין הכשר, אז דו וועסט מיר פאלגן וועסטו נישט חרטה האבן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג מיט א פרייליכן תמיד.

נאך א בריוו פון מוהרא"ש אויף דעם ענין:

בעזרת השם יתברך, יום ג' לסדר וישב, כ' כסליו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעט דיר זייער לאז זיך נישט פארפירן פון קיינעם נישט, היינט קען מען קויפן אלע פשרע פראדוקטן מיט די בעסטע הכשר, פארנוואס דארף מען קויפן מיט א מפקפק'דיגע הכשר? מיט אן אה-יו, אפילו סאדע איז אויך

נִישֵׁט גְּלִיּוֹף צו טְרִינְקֵן מִיט זַייער הַכְּשֵׁר ווען עס איז דא אַזעלכע גוטע
הַכְּשֵׁרִים פון היימישע ערליכע רבנים.

איך פארשטיי נישט וויפיל מאל איך דארף רעדן פון דעם און שרייבן
פון דעם וכו', וואס מאכט מען דוקא להכעיס? צו דערצערענען אנדערע
מענטשן? דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (ליקוטי מוה"ר, חלק א',
סימן ס"ב) אז מען דארף אכטונג געבן פון יעדן מאכל וואס עס האט אין זיך א
ספק ספיקא פון אן איסור, וואס דאס הייסט א מאכל שלא נתברר, פראסט
און פשוט, ס'איז נאכנישט נתברר געווארן אויב ס'איז אינגאנצן פֿשר, דאס
הייסט בירור המאכלים וכו', דעמאלט ווען א איד גיט אכטונג וואס ער עסט
און וואס ער טרינקט זאל האבן אן היימישן הַכְּשֵׁר פון ערליכע רבנים יראי
השם דעמאלט איז ער זוכה אז פון זיין עסן ווערט א יחוד קדשא בריה הוא
ושכינתה, איך פארשטיי נישט פארן וואס איך דארף פון דעם אזויפיל רעדן,
היינטיגע צייטן קען מען גרינג נכשל ווערן מיט טריפות און נבילות פשוטו
כמשמעו, נאר וועגן קאלטקייט וכו' וואס דער מענטש איז קאלט ווי אייז צו
א מצוה, וואס דאס איז קליפת עמלק, וואס עס שטייט ביי אים (דברים כ"ה, י"ח)
"אֲשֶׁר קָרַף בְּדַרְדָּר" ער קילט אפ פון אידישקייט, ווי די חז"ל זאגן (מדרש אגדה)
ווען אידן זענען דורכגעגאנגען דעם ים סוף האבן אלע אומות העולם
אנגעהויבן זיך צו שרעקן פון די אידן, ביז ס'איז געקומען עמלק און ער האט
אלעמען אפגעקילט, און זיי גלייכן אים צו, צו יענער עזות פנים, ס'איז
געווען אן הייסע באד און אלע האבן נישט געקענט אריינגיין און דער עזות
פנים האט אריינגעטאנצט אין די קאכעדיגע באד און באוויזן פאר יעדן
איינעם אז מען קען יא אפקילן, זעט מען פון דעם אז דער גאנצער קליפה
פון עמלק'ן איז אפקילן א איד פון ווארימקייט, אפילו אזא קליינע זאך ווען
מען קען קויפן סאדע מיט פֿשר'ע הַכְּשֵׁרִים, וואס דארף מען קויפן סאדע מיט
מפוקפק'דיגע הַכְּשֵׁרִים? עס אזוי באוואוסט דאס געטראנק "קאקא קאלע"
און "פעפסי קאלע" האט נישט אין אמעריקע קיין שום הַכְּשֵׁר נאר אה-יו,
נאר אין ארץ ישראל האט דאס אן הַכְּשֵׁר פון בד"ץ עדה החרדית און פון
הרב לאנדא, אבער דא אין אמעריקע האט דאס קיין שום הַכְּשֵׁר נישט נאר

פון אה יא, איז וואס דארף מען דאס טרינקן? מען קען זיך נישט באגעניגן מיט אנדערע ערליי סאדע? וואס האבן יא א גוטן ערליכן הכשר? וכיו, איך געב נאר דאס א ביישפיל ווי דער סמ"ך מ"ם ארבעט אויף א מענטש אבי אים אפצוקילן פון אידישקייט, עס איז באוואוסט אז דער סמ"ך מ"ם ער איז דער שר פון עמלקן, איך האף צום בורא פל עולמים אז דו וועסט דאס איינמאל פאר אלעמאל אריינלייגן אין הארץ און דו וועסט אויפהערן מיט די קאלטקייט אין אידישקייט, דאס איז קליפת עמלק וואס ס'קילט אפ דעם מענטש פון אידישקייט.

אדרבה מען דארף שטענדיג רעדן פון בורא פל עולמים וואס דאס איז אליין א מלחמה אקעגן עמלק, ווי די חז"ל זאגן (ברכות נ"ח.) "לך הנה"ה המלכה" זו מלחמת עמלק; מיט דעם וואס מען איז מגלה פאר יעדן איינעם אז עס איז דא א בורא פל עולמים, מיט דעם אליין איז מען מכניע עמלקן וואס ער מאכט ליצנות פון אידישקייט, און ער מאכט קאלט דעם איד, די חז"ל זאגן (מדרש שמואל, י"ב) "לך תפה" זה עמלק; דער גאנצער עמלק איז געווען נאר ליצנות, אפשפעטן פון אידישקייט, און פון אידישע מנהגים, און דעם עמלק מוזן מיר אויסרייסן איינמאל פאר אלעמאל פון זיך, איך האף צום בורא פל עולמים אז איך וועל נישט דארפן מער פון דעם רעדן, און מפל שפן שרייבן.

זאלסט וויסן דעם הייליגן רבינ'ס וועג איז נאר תמימות ופשטות אן קיין שום חכמות, רעדן צום בורא פל עולמים אזוי ווי מען רעדט זיך אויס צו אן אמת'ן גוטן פריינד, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט אמאל געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קנ"ד) אז דער עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין גרויסע מדריגה איז נאר געווען ווייל ער האט זיך געפירט ווי א פראסטיק, דאס הייסט ער האט זיך געפירט בתמימות ופשטות, גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף אידיש, און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש געזאגט ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען דורך התבודדות דאס הייסט רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס איך האב געטון א גאנץ יאר וואלט איך געטון אין איין טאג, און ער

האט זייער געפֿענקט נאך די עבֿודה פֿון תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, אַסאַךְ צו רַעֲדֵן
צום בִּוְרָא פֿל עוֹלָמִים אויף אִיִּדִישׁ, אַזוֹי ווי אַ פֿראַסְטֶער פֿשוֹטֶער מֶענְטֶשׁ.
זאַלְסֶט האָבן אַ לֶעכְטִיגן טָאָג און אַ פֿרִיילִיכֵן תְּמִיד.
דער אַייִבערֶשטער זאל הֶעלְפֵן זאַלְסֶט האָבן הַצְלָחָה אין אַלֶע עֲנִינִים.

...

איש אמונות

זיך פרייען מיט די באַרד און פּאות

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת קרח, כ"ח סיון, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

בעט דעם מעלער ער זאל מאלן א בילד ווי א איד ליגט אין בעט מיט א
פרייליכע געזיכט, אין די זייט א פענסטער מיט א געשטאלט פון א
דערשראקענע פרוי, און ווי דער איד גלעט זיין באַרד און פּאות מיט א
שמוחה.

א מחי' פּאות!

טייערע קינדער, די וואך וועלן מיר דערציילן פונעם גרויסע צדיק רבי
ישׂראל היילפרין זכרונו לברכה; מיר רופן אים רבי ישׂראל קארדווער ווייל
ער שטאמט פון א שטאט קארדון, א שטעטל אין פוילן.

דער רבי ישׂראל קארדווער זכרונו לברכה איז ארויפגעגאנגען קיין ארץ
ישׂראל און דארט חתונה געהאט מיט זיין ווייב גיטל עליה השלום. ער האט
געוואוינט אין די שטאט טברני', דארט האט ער געדינט דעם אייבערשטן. ער
פלעגט גיין קיין מירון, ער איז געזיצן אין די מערה פון רבי שמעון בר יוחאי
טאג און נאכט, דארט האט ער זיך מתבודד געווען און געלערנט זיינע
שיעורים.

ליידער איז ער געווארן זייער נישט געזונט, דעמאלט האט
אויסגעבראכן א שרעקליכע מגיפה, כאלערע; זייער אסאך מענטשן זענען
געשטארבן דעמאלט. זיינע צוויי קינדער מרדכי און אסתר זענען קראנק

געווארן און זיי זענען געבען געשטארבן, אויף זיין ווייב גיטל איז זייער קראנק געווארן, ער האט אבער זייער שטארק געבעטן דעם אייבערשטן אז זי זאל ווערן געזונט און זי איז טאקע געזונט געווארן.

נאכדעם איז רבי ישראל קראנק געווארן מיט די מחלה חולירע; ער האט געדארפט ליגן אין א לידיגע צימער, קיינער האט נישט געטארט דארט אריינגיין; ער פלעגט רעדן מיט זיין ווייב דורך א קליינע פענסטער. זי האט אים געפרעגט: "ישראל, וואס מאכסטו? ישראל ווי אזוי שפירסטו זיך?" האט ער איר געענטפערט: "איך בין נישט דערשראקן פון שטארבן, איך האב א בארד און פאות, איך דאנק גאט אז מײן נשמה גייט ארויס פון מיר מיט מײן בארד און פאות".

אזוי האט דער צדיק צוריקגעגעבן זיין נשמה צום אייבערשטן; מען האט אים באערדיגט אין די שטאט טבריה.

טייערע קינדער, מיר לערנען פון די מעשה ווי שטארק מען דארף זיך פרייען מיט בארד און פאות; מיר דארפן טאנצן פאר שמחה אז מיר האבן פאות, און ווען מיר וועלן ווערן עלטער וועלן מיר אויף האבן א הייליגע בארד; מיר וועלן קיינמאל נישט אפשניידן אונזערע הייליגע פאות און די הייליגע בארד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

פארוואס רעדסטו נישט צו דייע קינדער פון קדושת הברית?

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת חקת, ה' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לקבוד מײן טײערער ... גרו זאיר, מנהל תלמוד תורה היכל הקודש ברסלב

די גאנצע שטעטל איז זייער פרייליך אז דו ביסט ארויסגעקומען פאר די זומער וואכן פירן אונזער חדר, די מלמדים זענען אזוי רויג אז דו וועסט זיין זומער מיט זיי.

נעכטן זאגט מיר א מלמד, מען איז זיך צאמגעקומען פאר אן אסיפה

אָנגרייטן די לימודים פאַר'ן זומער; איידער דו ביסט אָנגעקומען איז געווען א צעמישעניש, א קטנות הדעת, אלע זענען געווען דערשראקן; אזוי ווי דו ביסט אריינגעקומען און אָנגעהויבן רעדן אפּאר ווערטער וואס דער ציל אונזערע איז דעם זומער - שמיכלען צו די קינדער, געבן גוטע ווערטער פאר די קינדער, זיי אויפבויען און מוטיגן צו לערנען און דאווענען - איז געווארן עפעס א מין רואיגקייט. אלע זענען פרייליך, אלע זאגן "מי? תן דער מנהל זאל פארבלייבן אין שטעטל פאר די גאנצע יאר".

איך בין גרייט צו קומען ווען אימער דו וועסט מיר בעטן צו רעדן פאר די מלמדים חיווק און עצות; די חדר איז ביי מיר דאס וויכטיגסטע, וויכטיגער פון אלעס.

דער הייליגער רבי שמעון בר יוחאי הויבט אן דעם הייליגן ספר הזוהר (הקדמה א ע"ב): "ומאן מקיים עלמא" אויף וועמענס זכות שטייט די וועלט? "וגרים לאבהן דאתגלין" וועמענס זכות וועקן אויף די הייליגע אבות הקדושים זיי זאלן באשיצן די וועלט? "קל ינוקי" די קול פון די קינדער, "דלעאן באורייתא" וואס פלאגן זיך אין די הייליגע תורה, "ובגין אנון רבין דעלמא" בזכות די תינוקות של בית רבן, "עלמא אשתזיב" - ווערט די וועלט אפגעהיטן פון שלעכטס, "לקבליהון" אויף זיי שטייט אין פסוק (שיר השירים א, יא): "תורי זהב נעשה לך"; "אלין אנון ינוקי רבין עולמין" די יונגע קינדער וואס גייען אין חדר לערנען תורה, "דכתיב" וואס שטייט (שמות כה, יח): "ועשית שנים כרובים זהב".

לייג אלעס אין די זייט, די מלמדים מיט די קינדער - דאס איז די חשובסטע און וויכטיגסטע; זע די מלמדים זאלן רעדן צו די קינדער פון קדושת הברית, דו אליינס זאלסט רעדן צו די קינדער ווען די מלמדים הערן צו, אזוי וועלן זיי וויסן ווי אזוי צו רעדן.

ליידער מעשה שטן הצליח, אפילו אין די היימישע מוסדות איז דא פארדרייטע שיטות; מען זאל נישט רעדן פון דעם.

אויף דעם זאגט שלמה המלך (קהלת י, ג): "וגם בדרך פשהכל הלך לבו חסר", דער נאר זאגט פאר יעדן איינעם איך בין א נאר, ווי דער זוהר הקודש

זאגט (בראשית נט.): "אפלו כד שמע מלה דמהימנותא דמאריה" אפילו ווען ער הערט וויכטיגע זאכן, יסודות פון אידישקייט, יסוד האמונה, "הוא אמר" זאגט ער, "דטפשותא הוא לאשתדלא ביה" עס איז נישט גוט צו רעדן פון דעם. "כהאי דשאלו לבר נש" אזוי ווי די מעשה, מען האט אמאל געפרעגט א מענטש - "על את קיימא דרשימו בבשריה דבר נש" אויפן אות ברית קודש וואס איז איינגעקריצט אינעם מענטש, "ואמר, לאו איהו מהימנותא" האט ער געזאגט עס איז נישט וויכטיג, עס איז נישט אמת, "שמע רב ייבא סבא" ווען רב ייבא סבא האט דאס געהערט, "ואסתכל ביה" האט ער געקוקט אויף אים, "ואתעביד תלא דגרמי" און יענער איז געווארן א בארג ביינער.

קען זיין פשט, מען פרעגט א מענטש, א מלמד, א טאטע: "פארנוואס רעדסטו נישט צו דיינע קינדער, דיינע תלמידים - פון קדושת הברית? מען זאל זיך אכטונג געבן, מען זאל זיין אפגעהיטן", ענטפערט ער: "לאו איהו מהימנותא" עס איז נישט וויכטיג, ביי אונז רעדט מען נישט פון דעם; האט רב ייבא סבא געזאגט: "עס וועט גארנישט בלייבן פון דיר"; אויב מען היט נישט דעם אות ברית קודש - פאלט מען אראפ פון אמונה, מען האט קשיות אויף די אמונה.

לאז מיר וויסן ווען צו קומען רעדן צו די מלמדים.

...

זיך האלטן אינאיינעם אין קאנטרי "אילן החיים"

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת חקת, ה' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיינ טייערער ליבער ... גרו יאיר

א גרויסן יישר כח פאר'ן העלפן א גאנץ יאר אין חדר, און אויף יעצט זומער העלפסטו די נייע קאנטרי "אילן החיים", אויף וועסטו אהערשטעלן די שיינע פלעי וואס די תלמידות פון בית פיגא שטעלן אהער אין די זומער וואכן.

גָּעַב אַכְטוֹנֵג אין קאַנטרי אויפֿן רֶבִינ'ס גַּעלֵט, זיי מוֹדִיעַ די מְשֻׁפְּחוֹת זיי זאלן נישט לאַזן בְּרַענען לַעֲקֻטֶּער, עירקאַנדישן - ווען מען נוצט נישט די באַנגעלאַו.

אויף זאל די פֿלאַץ זיין ריינ; א בְּרֶסְלֵב'ע קאַנטרי, א בְּרֶסְלֵב'ע פֿלאַץ - מוז זיין ריינ.

און אויף זע עס זאל זיין ליבשאפט צווישן ענק.

...

זישר כח פאר אלעס וואס איר טוט מיט אונזערע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת חקת, ה' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

...

א גרויסן זישר כח מרת ... תחי' פאר אלעס וואס איר טוט מיט אונזערע קינדער.

...

איך וועל זיך נישט מישן וואו איר זאלט וואוינען

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת חקת, ו' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מרת ... תחי'

א גרויסן זישר כח פארן העלפן אין סקול אזוי געטריי, דער אייבערשטער זאל אייך געבן כח און מח צו זיין א געזונטע מאמע מיט שטארקע נערנווען.

בנוגע זיך אריבערציען אין שטעטל; דאס ווענדט זיך אין אייך, איך וועל זיך נישט מישן וואו איר זאלט וואוינען, איר זאלט טון וואס עס איז גוט פאר אייך און אייער מאן. מען קען זיין אין שטעטל, מען קען זיין ערגעץ אנדערש; מען דארף איבעראל רחמי שמים צו זיין דבוק צום אייבערשטן.

בנוגע וכו'; וואס די עלטערן געבן אייך זאלט איר נעמען מיט שמחה, נאך אביסל וועט איר אויך שפירן די טעם פון געבן מתנות פאר קינדער;

עֲלֻטְעֵרֶן הָאֵבֶן נִישֵׁט קײן אײַנְטֵרֶעֶסֶע, זײ װײַלן נָאר עס זאל זײן גוט פֿאר די קײנְדער.

...

דער ציל זאל זײן אויפצובויען די קײנְדער

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת חקת, ו' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחנ' ברסלב, ליבערטי

ײַשר כַּח פֿאר'ן זײן אַ געטרייע טיטשער פֿאר אונזערע קײנְדער אין בית פיגא.

דער עיקר זאלט איר האבן פאר זיך איין ציל, דער ציל זאל זײן:
אויפבויען די קײנְדער; יעדע קײנְד זאל שפירן און וויסן 'איך קען זא', 'איך
בין גוט', 'איך בין חשוב', 'מיין טיטשער האט מיך ליב', 'דער אייבערשטער
האט מיך ליב'; דאס וועט פאסירן ווען איר וועט אזוי גלייבן, אז די טיטשער
האלט פון די תלמידות - הויבן זיי אליינס אן צו האלטן אזוי.

אינמיטן לערנען זינגט א גאנצן צייט: "א מחי' דו קענסט", "וואו, דו
קענסט אזוי גוט"; יעדע קײנְד'ס נאמען רופט מען אויס, קארנט נישט ביי
קאמפלימענטן.

...

א קײנְד האט א הארץ, עס ווארט אויף א שמיכל, אן אמת'ע
שמיכל

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת חקת, ו' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחנ' ברסלב

ווען איר גרייט זיך צו ענטפאנגען די תלמידות אין קעמפ מחנה בית
פיגא, איר לייגט אריין קאפ און מוח אין די טעכנישע חלקים, עס זאל קלאפן
הונדערט פראצענט, זאלט איר אבער געדענקען אז אונזער מטרה, אונזער
ציל איז, אז די קײנְדער זאלן באקומען א ווארעמע און א ליבע געפיל צום

באַשְׁעָפֶער, אונזער ציל איז די קינדער זאלן לעבן מיט גוטע מדות.

איידער איר הויבט אן דעם טאג מאכט זיך א חשבון פון אייערע קינדער יארן, וואס געדענקט איר פון קעמפ? איר געדענקט די מעכטיגע שפילן? די מעכטיגע טריפס? אדער די גוט ווארט וואס א קאונסלער האט אייך געגעבן? די גוטע געפיל פון הערן אביסל ווערטער פון אמונה, ווערטער פון רבין.

איך האף איר וועט נעמען דעם בריוו אויף די גוטע וועג, נישט איר זאלט יעצט אפלאזן אלע אקטיוויטעטן און מעכטיגע פלענער... ניין, מאכט ווייטער אלע פלענער, און איך האף צום אייבערשטן אז אלעס וועט זיך גוט אויסארבעטן, אבער געדענקט די ציל, געדענקט די עיקר, געדענקט וואס א קינד איז; א קינד איז נישט קיין מאשין, א קינד האט א הארץ, א מוח - וואס ווארט אויף א שמייכל; נישט א געמאכטע שמייכל, אן אמת'ע שמייכל; א קינד האט א הארץ און א מוח וואס ווארט אויף א גוט ווארט.

א קינד האט נאטורן וואס מען דארף אויסארבעטן, און ווען דאס קינד פאלגט נישט גלייך - ווערן זיי נאכנישט שלעכט, מען דארף זיי נאכאמאל זאגן.

די ציל איז אויסלערנען גוטע מדות; רוב צייט זאלט איר רעדן פון גוטע מדות. גרייט אייך אן שיינע מעשיות פון גוטע מדות, פון אויסארבעטן מדות, ווי שייך און זיס די לעבן ווערט ווען מען איז מותר פאר א צווייטן.

מיר לערנען אין די גמרא (יבמות קכא.) דער הייליגער רבי טרפון האט דערציילט, איך בין געפארן אויף א שיף און איך האב געזען ווי א צווייטע שיף איז צעבראכן געווארן, און די מענטשן זענען געבעהן דערטראנקען געווארן. אויפ'ן שיף איז געווען א גרויסער צדיק, דער הייליגער תנא רבי עקיבא, עס האט מיר זייער וויי געטון אז דער צדיק האט זיך דערטראנקען, אבער שפעטער האב איך געטראפן דעם צדיק זיצן און לערנען, איך האב זיך זייער געוואונדערט 'ווי קען זיין אזא זאך? איך האב דאך געזען ווי ער איז דערטראנקען געווארן!' איך האב אים געפרעגט, זאג מיר די מעשה, ווי אזוי האסטו זיך געראטעוועט? האט ער מיר געזאגט: "איך האב געטראפן א ברעט פונעם צעבראכענעם שיף, איך האב זיך ארויפגעזעצט אויף די

בְּרַעַט און יַעֲדַע מָאל עָס איז גַּעקומֶען אַ כְּנוּאָלִיעַ הָאב אִיךְ זיך אַיינגעבויגן דעם קאפּ ביז עס איז אַריבער, ביז אִיךְ בין גַּעראַטעוועט גַעוואַרן.

ווען די הייליגע חַכְמִים הָאבן גַעהערט די גַעשיכטע הָאבן זיי גַעזאָגט: "אם יבוא רשעים על אדם", אויב אַ מענטש האט צוטון מיט שְלֵעכְטע מענטשן, "יַנְעַנַע לָהֶם ראשׁוֹ", זאל ער זיך אַיינבייגן זיין קאפּ, אזוי וועט ער גַעראַטעוועט ווערן; און זיכער אויב מען לעבט מיט גוטע מענטשן, מאן און ווייב, וואס זענען נישט קיין רשעים, אָדער מיידלעך אין קעמפּ - דאַרף מען זיך אויסקומען איינער מיט'ן צווייטן, און אז עס איז שווער - בייגט מען איין דעם קאפּ, אזוי קען מען הָאבן אַ חיים טובים.

אִיךְ וועל נאך רעדן מיט אִיךְ.

דער אייבערשטער זאל אִיךְ העלפן איר זאלט הָאבן סײַעֲתָא דְשְׂמַיָא.

...

אַלע בחורים זאלן מיטלעבן מיט דיין שיעור

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ד' פְּרֶשֶׁת חֻקֹּת, ז' תמוז, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרֶט קָטָן לְכַבּוֹד בְּנֵי הָרֶב ... שְׁלִיט"א

ווען דו לערנסט מיט די בחורים אין ישיבה די שיעור גמרא ונהלכה - זאלסטו דאס פארלערנען מיט א חיות, אלע בחורים זאלן מיט לעבן, יעדער לפי בחינתו; אפילו די בחורים וואס האלטן נישט אזוי גוט מיט - זאלן אויך ארויסקומען פון יעדע שיעור מיט ידיעות התורה און הלכה למעשה. אויך זאלסטו אריינשלעפן מער און מער בחורים צו די שיעורים.

חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה זָאגן (סוּפָה מַט): אויפ'ן פּסוק (משלי לא, כו): "פִּיהָ פִּתְחָה בְּחֻכְמָה, וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה", וואס איז דאס "תורת חסד"? זאגן די הייליגע חז"ל, אז ווען איינער לערנט תורה "על מנת ללמדה לאחרים", דאס הייסט תורת חסד; דאס איז די גרעסטע מדרגה אין לערנען תורה.

...

מְשַׁנֵּי־הָאֵס אַ כַּח צו אַיִפְעֹרְדֵרִיעֵן דְּעֵם מְעַנְטֶש לְטוֹב

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֶשֶׁת חֲקַת, ז' תְּמוּזָה, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרְט קָטָן
טֵיעֶרער לִיבֶער האַרצִיגער ...

זַע צו לְעֶרְנֶען יַעֲדֵן טָאג אַסאַךְ פְּרָקִים מְשַׁנֵּי־הָאֵס, מְשַׁנֵּי־הָאֵס אַ כַּח צו
אַיִפְעֹרְדֵרִיעֵן דְּעֵם מְעַנְטֶש לְטוֹב.
דִּיין ראש יְשִׁיבָה.

...

וואויל איז די פְּרוֹי וואס העלפֿט איר מאן צו קענען לְעֶרְנֶען
תּוֹרָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם א' פְּרֶשֶׁת בְּלֶק, י"א תְּמוּזָה, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרְט קָטָן
מֵרַת ... תַּחֲנִי'

דאַנקט דְּעֵם אַיִפְעֹרְשֶׁטֶן אַז אִיר האט זוכה געווען צו אַ מאן אַ תְּלָמִיד
חָכָם אַ יְרָא שְׁמַיִם; עֵס זָאל אַיִךְ נִישֶׁט ווִי טוֹן וְכוּ', ווִייל דִי הַיִּלְיָגֶע חֲכָמִים
זאַגן (סנהדרין כו:): "תּוֹרָה מִתְּשֶׁת כַּחוּ שֶׁל אָדָם", תּוֹרָה שְׁוואכט אָפּ וְכוּ'; אַז
עֵס גֵיט אַרִיבֶער טעג וְכוּ' זָאל עֵס אַיִךְ נִישֶׁט שְׁטַעֲרֵן, אַדְרָבָה, אִין דְּעֵם זְכוּת
וואס אִיר העלפֿט אִים לְעֶרְנֶען דִי הַיִּלְיָגֶע תּוֹרָה - וועט אִיר זוכה זײן צו
עַרְלִיכֶע דורות.

וואויל איז די פְּרוֹי וואס העלפֿט איר מאן צו קענען לְעֶרְנֶען תּוֹרָה, זי
פֿאַרקוקט אויף אַיִרע פֿאַרְגַענוגן, אַבִי אִיר מאן זָאל קענען לְעֶרְנֶען; וועט זי
זוכה זײן צו עולם הַבָּא.

...

נאַכאַמאַל, אִיר זָאלט נִישֶׁט מֵינען אַז אַיִרע מאן האט אַיִךְ נִישֶׁט לִיב
חַס וְשָׁלוֹם, עַר האט אַיִךְ זײער לִיב, נָאָר דִי לְעֶרְנֶען שְׁוואכט אִים אָפּ וְכוּ'.

...

מעג מען זאגן תהלים אין סווימינג פול?

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת בלק, י"א תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

...

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

בנוגע דיין פראגע, אויב מען מעג זאגן תהלים אין די סווימינג פול; איך געדענק ווען מיר זענען געווען אינגעלייט אין כולל האבן מיר געפרעגט מיין זיידע, הגאון הצדיק קארלסבורגער רב זכרוננו לברכה - אויב מיר קענען לערנען אינעווייניג פון די מחיצה בשעת מיר טראגן אונזערע קינדער שווימען; האט ער גע'פסק'נט אז מען קען לערנען און זאגן תהלים זייענדיג אין די מחיצה פונעם שווימען, עס האט נישט קיין דין פון א מרחץ. און אזוי פלעג איך טון בשעת'ן אכטונג געבן אויף מינע קינדער; פארשטייט זיך אז מען דארף זיין אנגעטון, מיט ריינע הענט.

ווען מען זאגט עלינו לשבח דארף מען שטיין (רמ"א אורח חיים סימן קלב, סעיף ב), אויף איז דא אן הלכה אז אלע וואס געפונען זיך אין שול ווען מען זאגט עלינו - דארפן מיט זאגן שטייענדיג (עיין משנה ברורה סימן סה, סעיף קטן ט; עוד יוסף חי פי תשא, אות כב), ווייל די תפלה איז זייער א חשוב'ע תפלה; יהושע בן נון האט דאס מתקן געווען ווען ער האט איינגענומען די שטאט ריחו (מחזיק ברכה סימן קלב, סעיף קטן ב' מתשובת רב האי גאון).

...

ווי אזוי דער מלמד שפירט, אזוי שפירן די קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, מלמד היכל הקודש קרית יואל

עס איז א מחי' צו זיין ביי דיר אין תלמוד תורה, מען שפירט דארט און ארץ ישראל, מען שפירט אן און ארץ ונהנה, א גוטע לופט, מען שפירט אין די לופט שמחה; הלנואי זאל מען דאס שפירן אין אלע כחות.

מיר האבן ברוך השם אויסגעצייכנטע מלמדים, סיי אין ליבערטי, סיי

אין וויליאמסבורג און אויף אין ירושלים, יעדער איינער האט זיינע מעלות, אבער דאס וואס מען שפירט ביי דיר, די שמחה - דאס איז נישט פשוט; די וועג ווי אזוי דו רעדסט צו די קינדער, אזוי זיס, האניגדיג, הארציג, צוקערדיג.

איך דערמאן זיך, מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט מיר געזאגט, נישט איין מאל, נאר אפאר מאל: "זע עס זאל זיין שמחה צווישן זיינע תלמידים, ווייל אז עס איז פרייליך - איז די מח אפן אנצונעמען וואס מען לערנט".

א מלמד דארף וויסן, ווי אזוי ער שפירט - שפירן די קינדער; אויב פאר אים איז די ארבעט אן אפקומעניש - איז פאר די קינדער אויף אן אפקומעניש, אויב דער מלמד שפירט א טעם אין זיין ארבעט, ער האט הנאה צו זיין מיט די קינדער, ביי אים איז דאס א פארגענוגן - האבן די קינדער אויף א טעם; דעמאלט גייט אריין די ווערטער אין זייערע הערצער. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פרכות ו:): "כל אדם שיש בו יראת שמים" וואס איז א סימן פון ירא שמים, א סימן אז דער אייבערשטער איז מיט דעם מענטש? "דבריו נשמעין", אז די ווערטער זיינע גייען אריין. שטארק זיך מיט זיין עבודת הקודש.

...

די ערשטע תורה פון לקוטי מוהר"ן שוין איבערגעטייטשט

אויף אידיש

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

ברוך השם איך האב שוין געשיקט פאר ... די ערשטע תורה פון לקוטי מוהר"ן שוין איבערגעטייטשט אויף אידיש, מיט די הקדמות וואס מיר האבן מקבל געווען פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו.

איך וועל יעצט שרייבן די תפלה, אזוי וועסטו קענען ארויסגעבן אין קונטרסים יעדע תורה באזונדער און דאס פארשפרייטן.

הונדערטער און טויזנטער בחורים און אינגעלייט לערנען נישט לקוטי מוהר"ן, זיי קוקן אויף דעם אזוי ווי א קבלה ספר וואס מען קען נישט פארשטיין; אבער באמת איז דאס א ספר וואס ברענגט דעם מענטש צו תשובה, עס עפנט אלע פארשטאפטע אדערן צום אייבערשטן. א גרוס פון דינע בחורים, זיי לערנען און דאווענען, זיי פירן זיך מיט יראת שמים.

...

אזוי שיין ווען א אידישע פרוי פירט די הויז ווי עס דארף צו זיין בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן מרת ... תחני ברסלב, ליבערטי

אייער מאן גרו זאיר איז זייער צופרידן פון אייך, ער זאגט אז עס איז אים אזוי גוט; איר מאכט די שטוב ווירטשאפט, איר קאכט נאכטמאל; ער איז אזוי פרייליך זייט איר האט אנגעהויבן פירן די שטוב אזוי ווי מען דארף. איך וויל אייך מחזק זיין נישט צו האבן קיין טעלעפאן מיט סאושעל מידיע, איר קענט האבן א טעלעפאן צו רעדן. טעקסט מעסעדזש איז שוין אויך צופיל; טעקסט מעסעדזש קענט איר האבן זיך צו שרייבן מיט אייער מאן, אבער מער פון דעם - איז שוין אויך איבריג. ווערט רעדט נאך אז מען זיצט טאג און נאכט אויף דעם, מען שרייבט אין די נאכט אריין, מיט גרופס - איז דאס נישט גוט.

דאנקט דעם אייבערשטן פאר אייער לעבן, פאר אייערע קינדער; ווייל ווי מער מען דאנקט און מען לויבט דעם אייבערשטן - ווערט מען נענטער צו אים, און מען קען שוין אויך דא שפירן טעם גן עדן.

...

איך קען נישט אויסהאלטן פיינטשאפט, איך ווער פון דעם

קראנק

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מייני טייערער ... גרוי זאיר

א גרויסן יישר פאך פאר אלעס וואס דו טוסט פארן מוסד, דו העלפסט מיר זייער געטריי, איך בין דיר זייער דאנקבאר פאר אלעס וואס דו טוסט.

הבחור ... גרוי זאיר זאגט מיר אז דו האסט אים היינט געשלאגן, אים אראפגעווארפן; איך האב אים געזאגט אז איך גלייב דאס נישט, זאגט ער מיר אז עס איז נישט דאס ערשטע מאל, האסט אים שוין געשלאגן אפאר מאל.

איך ווייס נישט וואס די מעשה איז געווען, איך וועל נאך רעדן מיט דיר, הערן דיין זייט פון די מעשה. אבער איך בעט דיר זייער, און אויף זאלן אלע וואס הערן און ליינען וואס איך זאג, הערן: "איך קען נישט אויסהאלטן געשולעג, איך קען נישט אויסהאלטן פיינטשאפט, איך ווער פון דעם קראנק".

פאריגע וואך האב איך געהאט אזא מעשה, צוויי אינגעלייט האבן זיך צעשלאגן; איך בין פון דעם ממש קראנק געווארן. ענדערש זאל מען מיר נישט העלפן, ווי איידער דארפן שלאגן א איד.

די הייליגע חכמים זאגן (פנהדרין נח): "הסוטר לועו של ישראל כאילו סוטר לועו של שכניה", ווער עס שלאגט א איד איז אזוי ווי ער שלאגט פביכול דעם אייבערשטן; איך ווייס זייער גוט ווי שווער עס איז מיט בחורים, איך האב דעם פארגאנגענעם פרייטאג געגעבן א פאטש פאר א בחור, ער האט אנגעצינדן א פייער ממש געבן די ישיבה; מיר האט עס זייער וויי געטון אז איך דארף פאטשן א איד, אבער וואס זאל איך טון אז נאר די שפראך רעדט צו אים...

אבער דיר בעט איך זאלסט זיך נישט קריגן מיט קיינעם, אויב מען פאלגט דיך נישט - קום צו מיר, איך וועל דיר מחזק זיין.

איך זיין מיט בחורים קרוב צו צוואנציג יאר, מען דארף האבן אייזערנע געווען צו קענען זיין מיט זיי, איך האב צו דיר אויף געהאט אסאך סבלנות אלס בחור.

בפרט דער בחור וואס זאגט מיר אז דו שלאגסט אים, ער קומט פון א צעבראכענע שטוב, עס איז א וואונדער אז ער איז נאך ביים זינען; אים דארף מען מחזק זיין און פרייליך מאכן.

...

מען דארף אסאך הערן און זאגן, ביז זאכן הויבן זיך אן טוישן בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן מרת ... תחני' ברסלב, ליבערטי
איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

בנוגע ווען איר הערט א שיעור שפירט איר ווי די שיעור איז מממש פאר אייך, איר טראכט איר גייט פאלגן, אבער שפעטער פארגעסט איר; איר דארפט אן עצה.

וויסן זאלט איר, מען ווערט נישט געטוישט פון הערן איין שיעור, מען ווערט נישט א נייע מענטש איבער נאכט; דורך הערן אסאך שיעורים, דורך הערן אסאך חיזוק און אסאך בעטן דעם אייבערשטן - אזוי טוישט מען זיך. איך געדענק ווען איך בין געקומען צו מוהרא"ש; איך פלעג שפירן ביים שיעור ווי איך בין אין גן עדן. מוהרא"ש האט גערעדט פון תפלה והתבודדות, איך פלעג טראכטן 'ווען די שיעור ענדיגט זיך, גיי איך גלייך פאלגן די עצות, איך גיי רעדן צום אייבערשטן'. אבער למעשה האב איך נישט גערעדט צום אייבערשטן ביז די קומענדיגע וואך ליל שישי, דעמאלט האב איך נאכאמאל געהערט, און א וואך נאכדעם נאכאמאל און נאכאמאל, ביז איין טאג איז געשען די גרויסע נס, מיין מויל האט זיך געעפנט; אזוי וועט זיין מיט אייך, אז איר וועט קומען הערן נאך און נאך שיעורים - וועט איר זען ווי איר וועט זיך אינגאנצן טוישן צום גוטן.

אז אייער קינד זאגט עס איז שווער צו ליינען, זען - זאלט איר גיין צום אויגן דאקטער, און אז דער דאקטער זאגט מען דארף גלעזער - זאלט איר אזוי טון.

בנוגע פאררעכטן די צינג וכו'; גייט צום דאקטער, עס איז א קליינע פראצעדור. יעצט אז אייער קינד איז שוין דערנוואקסן - דארף מען שוין פארן קיין אלבעני, איינשלעפן וכו', ווען מען טוט דאס אין אנהויב - איז דאס ממש א קלייניקייט.

בנוגע קינדער וואס טשעפען זיך, איר שפירט ווי עס טרעט אייך צו צום געזונט; אזוי איז ביי אלעמען, די עצה איז מחנה זיין נאכאמאל און נאכאמאל. אויף דארף מען געבן אויפמערקזאמקייט פארן עלטערער וואס טשעפעט די יונגערע, אז די עלטערע זענען זאט פון אויפמערקזאמקייט - טשעפעט מען נישט.

בנוגע דענים וכו'; מען דארף בעטן דעם אייבערשטן מען זאל ליב האבן די איידעלע וועג און ברעכן פון די אומות העולם, מיט תפלה והתבודדות באקומט מען א געפיל אין צניעות, מען ווייסט וואס יא און וואס נישט, און וואס איז בעסער; איך ענטפער נישט אויף די זאכן, דאס האט מיטן מענטש אליינס.

דער אייבערשטער זאל אייך געבן כח צו קענען אנגיין, ערציען אייערע קינדער און זען אסאך נחת.

...

וואו עס איז דא שלום, איז די שכינה דארט

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן אז די שכינה רוט צווישן ענק, עס איז דא שלום; דארט וואו עס איז דא שלום - איז די שכינה דארט. חכמינו זכרונם

לְבָרְכָהּ זָאגֵן (שְׁבֵת י.) דַּעַם אַיִבְעֶרְשְׁטֵנ'ס נֶאמָען אִיז 'שְׁלוֹם'.

נֶאכֵן הָעֶרֶן טָאג און נֶאכֵט יַעֲדֵנ'ס קֶרַעֲכֶצֶן אִיז גוּט צו לִינְעֵן אַ פֿאַזעֲטִיווע בְּרִיוו און זַען אַז עֵס גִיט צוּבִיִסְלִיף אַרִיין דִי דִיבּוּרִים אִין דִי הָעֶרְצֶער ; מָען לַעֲבֵט מִיט'ן אַיִבְעֶרְשְׁטֵן, מָען לַעֲבֵט בְּשְׁלוֹם וּבְשִׁלוּהַּ.

...

זומער דארף מָען מָער טְרִינְקֶען, נִישַׁט צו ווערן אויסגעטרוקנט

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֻשַׁת בְּלֶק, י"ב תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפֶרֶט קֶטֶן

מִיין טִייעֶרע טָאכֶטער ... תַּחֲנִי'

אִיף בַּאקום זִייעֶר גוּטע גְרוֹסן פּוֹן סְקוּל אַז דו טוּסט זִייעֶר אַ גוּטע

אַרְבֵּעַט, דִי קִינְדֶער זַענען צוּפֿרִידֵן.

אִיף הָאב נַחַת פּוֹן דִיין מֶאן גְרוֹ יָאִיר. יַעֲצֵט זומער זִיִצֵט עֶר מָער אִין

יְשִׁיבָה, אִיף הָאָלֵט מִיט פּוֹן דָּער נֶאנֶט זִיין הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה, זִיין יִרְאַת שְׁמַיִם

און זִיין גוּטע הָאַרְץ. עֶר הָעֲלֶפֶט מִיר זִייעֶר מִיט דִי בַחּוּרִים אִין יְשִׁיבָה, עֶר

זָאַרְגֵט פֿאַר זִייעֶר וואוּילִזִיין.

שְׁרִיב מִיר יַעֲדֵע נואָך וויפֿיל תְּהִלִּים דו זָאַגֶסט. תְּהִלִּים אִיז אַ טְרִינְקֶע,

דָּער רַבִּי זָאַגֵט (חַי מוֹהֵר"ן, סִימָן תַּפּח): "אַ קאַפִּיטֵל תְּהִלִּים אַז מָען זָאַגֵט, אִיז אַזוֹי

ווי אַ פֿאַנְטִיש"; יַעֲצֵט זומער ווען עֵס אִיז הֵיִס, דִי נְסִיוֹנוֹת זַענען גְרוֹיס -

דאַרף מָען מָער טְרִינְקֶען נִישַׁט צו ווערן דִיִּהִידֶרעִיטֶעד, אויסגעטרוקנט.

פּוֹן דִיין טאַטע.

...

דִי סְקוּל זָאל בְּלִיבֵן הֵימִיש און וואַרעם, אַפִּילוּ ווען עֵס ווערן

גְרַעסֶער

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֻשַׁת בְּלֶק, י"ב תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפֶרֶט קֶטֶן

מֵרַת ... תַּחֲנִי'

אַייעֶר מֶאן הָעֲלֶפֶט מִיר זִייעֶר גֶּעטְרִיִי, עֶר הָעֲלֶפֶט מִיר אָן קִיין אַיִגֶנְעֶע

חֲשִׁבֹנוֹת; עַר אִיז דָּא צוֹ הַעֲלֵפֶן דִּי מוֹסֵד וואס האט אים גֶּעֲהָלֶפֶן.
אויף איר זַענֵט זײַער אַ גוֹטע טײַטשער, מיר זַענען זײַער צופֿרײַדן פֿון
אײַער אַרבעט.

בְּרַענְגֵט אַרײַן אײַן דִּי תְּלִמִידוֹת - שְׁמֻחָה.
זַעט אַז דִּי סְקוּל זָאל בְּלײַבֵּן הײַמיש, עָס זָאל בְּלײַבֵּן אַ סְקוּל וואו יַעֲדֶע
מײַדל אִיז אַ קײַנד - נִישֵׁט אַ נומער. אײַף הָאָף אַז אַפִּילוּ ווען מיר וועלן
וואַקסן, דִּי מוֹסֵד ווערט גֶרעסער - וועט דָּאס בְּלײַבֵּן אַ וואַרעמע פֿלאַץ וואו
מען עַרצײַעט קײַנדער מיט אַ לײַבשאַפֿט צום אײַבערשטן און צו דִּי תוֹרָה.
גײט מיט אײַדעלע קלײַדער, זוכט נִישֵׁט אַרױסצושטאַרן פֿון אַנדערע.

...

דִּי עײַקר עֲבוּדָה פֿון אַ מַענטש אִיז צו זײַן פֿרײַליך מיט גוֹטע

זאָכן

בְּעִזְרַת ה' יִתְּבָרֵךְ - יום ב' פְּרֶשֶׁת בְּלֶק, י"ב תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֵט קָטָן
מֵרַת ... תַּחֲוִי

דִּי עײַקר עֲבוּדָה פֿון אַ מַענטש אויף דִּי וועלט - אִיז זײַן פֿרײַליך; זײַף
פֿרײַען מיט'ן אײַבערשטן, זײַף פֿרײַען מיט תוֹרָה ומצוֹת.
דער סמ"ך מ"ם וְכַת דִּילִי זוכן אַלע וועגן ווי אַזוי צו צעפֿרעכֿן דעם
מַענטש, און אונזער אַרבעט אִיז ווי אַזוי זײַף צו שטאַרקן אויף זײַ, און זײַן
פֿרײַליך.
שטאַרקט זײַף מיט אַלע אײַערע כּחות נָאר זײַן פֿרײַליך.

...

קום שְׁבַת אײַן שוּל מיט'ן שְׁטַרײַמל

בְּעִזְרַת ה' יִתְּבָרֵךְ - יום ג' פְּרֶשֶׁת בְּלֶק, י"ד תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֵט קָטָן
לְכּוּד מײַן טײַערער לײַבער ... גרוֹ יאִיר בְּרֶסֶלֶב, לײַבערטי
קום שְׁבַת אײַן שוּל מיט'ן שְׁטַרײַמל, אויף בײַם אַהײַמגײַן זאַלסטו גײַן

אָנְגֶּעטוֹן מִיט'ן שְׁטְרִימֶל, און אויב עס איז דיר שְׁווער צו גיין אַ לאַנגע וועג - קענסטו דאווענען נעבן דיין שטוב. מיר האבן שוין היינט פינף בתי מדרשים אין שטעטל, ענדערש דאווען נעבן דיין שטוב און גיי אָנגעטוֹן מיט'ן שְׁטְרִימֶל, ווי איידער זיך שְׁלעפֿן די לאַנגע וועג צו קומען הערן ספורי מעשיות און אויסטוֹן די שַׁבַּת'דיגע קליידער.

דורות רוקן זיך אַוועק, אויב מען כאַפֿט זיך אָן, מען איז נישט מְשֻׁנָה - וועלן די קינדער אויף בלייבן ערליך.

גיי הַפֶּצֶה, יעצט זומער זענען דא ארום די שְׁטעטל צענדליגער טויזנטער משפחות וואס ווארטן איינער זאל זיי מדרוך זיין, איינער זאל זיי אויפֿווייזן אז זיי קענען נאך תְּשׁוּבָה טון און אז דער אייבערשטער האט ליב זייערע מצות.

...

אָנשטאַט זיך אויפצוּעסן, ענדערש חזר נאכאמאל די אמונה

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פְּרֻשַׁת בָּלֶק, י"ג תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפָּ"ב לְפָרֵט קָטָן לְכָבוֹד מִיִּין לִיבֶּעַר ... גֵּרוֹ יֵאִיר

איך האב רחמנות אויף דיר, איך זע ווי דו גייסט איין, דו עסט זיך אויף, דו פירסט חשבונות מיט דעם, מיט יענעם; א שאד זיך אויפצוּעסן, א שאד זיך צו פייניגן. ענדערש זאלסטו חזרן די אמונה, חזר טאג און נאכט די ווערטער: "אלעס איז אייבערשטער", און "אייבערשטער איז אלעס"; קיינער קען מיר נישט שְׁלעכֿטס טון, קיינער קען מיר נישט גוטס טון, אלעס איז פון הימל.

חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה זָאגן (חולין ז:): "אין אדם נוקף אַצְבֵּעוּ מְלִמְטָה", אַ מְעֻשֵׁט צֶעקלעמט זיך נישט זיין פינגער, "אלא אם פן מכריזין עליו מְלִמְעָלָה" - נאר אז מען רופט אויס אין הימל; איז דאך זיכער אז דיין טאטע, דיין מאמע, דיין משפחה, דייע צרות ויסורים - איז אלעס דער אייבערשטער.

גלייב מיר, וואלסטו ווען געפאלגט דעם רבי'ן און געגאנגען שרייען איך פעלד: "רבוננו של עולם רחם עלי, רבוננו של עולם ראטעווע מיר, האב רחמנות אויף מיר, איך בין פארקאפט ביי די נישט גוטע, איך האב מיט יעדן א חשבון, יעדער איז מיר שולדיג; וואס איז מיט מיר? ווען וועל איך שוין תשובה טון? וויסן און געדענקען אז עס איז גארנישט דא נאר דו אייבערשטער".

וואלסטו געמאכט התבודדות - וואלסטו שוין פון לאנג געווען א פרייליכער, און אלעס וואלט דיר גרינגער געווען.
ברודער, הויב אן פונדאסניי; איך טו דאס און אלעס איז מיר גוט.

...

נעמט די לעבן גרינג, נעמט נישט קיין פּרעשור פון גארנישט
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בלק, י"ג תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי
איך האב ערהאלטן אייערע בריוו.

נעמט נישט קיין פּרעשור פון גארנישט, נישט פון אייער מאן און נישט פון די קינדער, אז אייער מאן הייבט נישט אויף די טעלעפאן - זאלט איר נישט ווערן אנגעצויגן, און אז ער קומט נישט אהיים צייטליך - זאלט איר נישט האבן פּרעשור און אריינגיין אין א שלעכטע גיסטע; טראכטס גוט און נעמט די לעבן גרינג.

אזוי אויך מיט די ארבעט; נעמט נישט קיין פּרעשור, ווערט נישט היסטעריש פון גארנישט, ארבעטס לויט אייערע כחות; וויפיל כח איר האט - אזויפיל זאלט איר ארבעטן.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב', סימן פב) פארנוואס גייט פאר'ן מענטש פארקערט ווי ער וויל? ווייל ער וויל עפעס; וואלט ער גארנישט געוואלט, וואלט ער געוואלט נאר טון רצון השם - וואלט אלעס געגאנגען פסדר; די עצה איז בדוק ומנוסה פאר אלע וואס קרעכצן אז עס גייט זיי

נישט, די גאנצע לעבן איז איין שטיק דורכפאל, דאס איז ווייל זיי לעבן נישט מיט אמונה; וואלט מען זיך איינגעבויגן דעם קאפ צום אייבערשטן, וואלט אלעס געגאנגען כסדר.

...

עס זאל נישט זיין אין ישיבה קיין טרינקען אלקאהאל

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בלק, י"ג תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר, תלמיד ישיבת תפארת התורה

איך הער יעצט זאגן אז דו האסט זיך גענומען צום ביטערן טראפ, עס זענען דא בחורים וואס טרינקען ברוינפן.

איך פעט דיר זייער, "אל תלך בדרך אתם" (משלי א, טו), גיי נישט אויף די וועג, דו דארפסט א שידוך, דו דארפסט חתונה האבן; אין בית פיגא איז נישטא קיין תלמידות וואס ווילן א מאן א שיכור, ווער דארף א מאן א שיכור? ווער וויל אן איידעם א שיכור?!

איך האף אז דער בריוו וועט זיין גענוג, ווייל איך וועל טון אלעס אין די וועלט אז עס זאל נישט זיין אין ישיבה קיין טרינקען.

...

שמחה היט פון עבירות

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת בלק, ט"ו תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

...

שלמה המלך זאגט (משלי טו, יג): "לב שמח" א פרייליכע הארץ, "ייתב פנים" האט א שיינע פנים, א שיינע אויסזען, "ובעצבת לב" און א טרויעריגע הארץ, "רוח נכאה" ווערט צעבראכן די גייסט.

מיט די הקדמות פון הייליגן רביין, וואס ער זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קסט) שמחה היט דעם מענטש פון פגם הברית, און עצבות ווארפט אראפ אין עבירות; קען מען זאגן, "לב שמח" - א פרייליכע הארץ, "ייתב פנים" - זעט

אויס שײן; ווייל די שְׁמִחָה היט אים פון עֲבִירוֹת. דער רַבִּי זָאָגט (שם):
 "כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְשִׂמְחָה" ווען מען איז פֿרייליך, "אֲזֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ יִשְׁמַר
 לָךְ אֶת הַבְּרִית" היט דער אייבערשטער אליינס דעם מענטש פון פּוֹגֵם זיין
 באַות בְּרִית קוֹדֶשׁ.

"וּבְעֲצֻבַת לֵב" און אויב חס וְשְׁלוֹם מְעַן איז בְּעֲצֻבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה,
 "רוּחַ נִכְאָה" - פֿאַלֵט מען אַראַפּ, מְעַן ווערט צעבֿראַכֵן, מְעַן איז פּוֹגֵם בְּבְרִית,
 אַזֵּי ווי דער רַבִּי זָאָגט דָאָרט ווייטער: "כִּי עֵקֶר פֶּגַם הַבְּרִית הוּא עַל יְדֵי
 עֲצֻבוֹת" דער עיקר וואס מאַכֵט דעם מענטש אַראַפֿפֿאַלֵן אין פֶּגַם הַבְּרִית,
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה רַחֲמָנָא לְצֵלָן - איז דורך עֲצֻבוֹת.

וואויל איז דעם וואס פֿריידט זיך מיט זיינע גוטע מעשים, ער פֿריידט
 זיך אז ער איז אַ אֵיד, ער איז דעם אייבערשטנס אַ קינד; וועט זיין: "לֵב
 שְׂמֵחַ, יֵיטב פָּנִים", וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂהוּ.

...

מְעַן דֶאָרף הָאָבֶן נֶאֱדָר אַ בְּנֵינן פֿאַר די מוֹסְדוֹת אִין שְׁטֵטל
 בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ה' פֿרֶשֶׁת בְּלֶק, ט"ו תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֶט קָטָן
 לְכַבּוֹד מִיַּן טֵייעֶרער ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אַ גְּרוֹיסֶן יִישׁר כַּח פֿאַר'ן צֵאלֶן רַעֲנַט פֿאַר אַלע אוּנְזֶערע בְּנֵינִים מִיַּדִּי
 חוֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ; שׁוִין לֵאנְגֶע יָאָרן וואס דו מיט ... גֵּרוֹ יֵאִיר נְעֻמֶען צוֹזָאָם
 צְדָקָה, מַעֲשֵׂר, חוֹמֶשׁ פֿון אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ - פֿאַר די בְּנֵינֵי הַמוֹסֵד. מֵאֲכָסֶט מִיר
 גְּרִינגֶער צו קַענען עוֹסֵק זיין מיט די בְּחוּרִים מיט יֵשׁוּב הַדַּעַת.

נְעֻצֵט וויל אִיךְ דִיר בְּעֵטָן, הֵיִוֹת די מוֹסֵד אִין קְרִיַת בְּרֶסֶלֶב הָאֵט זיך אַזֵּי
 שְׁנַעַל צוּאָוּאַקסֶן, עָס איז שׁוִין נִישְׁטאַ קִיין פֿלֵאַץ אִין 39 טִשְׁעֶסְטִנֶאַט
 סְטֵרִיט, מִיר הָאָבֶן גַּעקוֹיפֶט נֶאֱדָר אַ בְּנֵינן פִּינֶקֶט אַנְטֶקֶעגֶן אִיבֶער די עֲרֶשֶׁטֶע
 בְּנֵינן, מִמֶּשׁ פֿאַר בְּחֻנָם, דְּרִיִּסִיג טוִיזֶנֶט דָאָלֶער, אָבֶער מְעַן דֶאָרף אַרִיִּנְלִיִּיגֶן
 לְכֹל הַפְּחוֹת דְּרִיִּי הוּנְדֶערט טוִיזֶנֶט דָאָלֶער.

אַפֿשֶׁר ווילֶסטוּ הָאָבֶן די זְכוֹת צַאמְצוֹנֶעמֶען פֿאַר דעם בְּנֵינן צְדָקָה פֿון

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ? אַפְשָׁר זְעַנְעַן דָּא וואס ווילן קויפֿן זכותים פון כּתוּת; ווייל
איך מוז שוין יעצט ענדיגן די אַרבעט, מיר מוזן האבן דעם בּנּן גרייט אויף
דעם קומענדיגן יאר, שְׁנַת תשפ"ג הָאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

שְׁטאַרק זיך, זיי שְׁטאַרק מיט לימוד מְשׁוּנוֹת וּגְמָרָא; דאס איז נְצַחִיּוֹת,
דאס איז וואס מען נעמט מיט.

אויף ערלעדיג מיר די האלטערס פאר די זילבערנע ה.

יִישָׁר כַּח

...

א טעלעפאן אן א פילטער איז זייער שרעקעדיג

בְּעִזְרַת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת בלק, ט"ז תמוז, שנת תשפ"ב לפ"ק

לכבוד מיין טייערער ליבער הארציגער ... גרו יאיר

יעצט איז אפאר מינוט פארן זמן שבת קודש, איך האב געהערט אז דו
האסט א טעלעפאן אן קיין פילטער.

עס טוט מיר אזוי וויי; איך האף דו וועסט זיך קענען שטארקן אויף די
נסיון און דאס אוועקווארפן, ווייל טייערער ליבער ..., אויב מען היט נישט
די אויגן, מען קוקט עבירות - פארלירט מען אלעס! מען פארלירט די וועלט
און יענע וועלט.

איך האב אזוי רחמנות אויף דיניע טייערע עלטערן, און איך האב
רחמנות אויף דיר; איך קוק אזוי ארויס אז דו וועסט אויפשטעלן אן ערליכע
שטוב, יעצט אז דו האסט א טעלעפאן אן א פילטער - ווער ווייסט וואו דאס
וועט דיר אוועקטראגן...

טייערער ... גרו יאיר, נעם די עצה פון רבין, זיי זיך מתבודד; רעד זיך
אויס דיין הארץ צום אייבערשטן, בעט אים ער זאל דיר געבן כח צו זיין
ערליך.

עס איז ממש א שאד, דו ביסט יעצט אין די יארן פון שידוכים, איך
פרוביר דיר צו מאכן א שידוך, אבער אז דו האסט א טעלעפאן אן א פילטער

- איז זייער שרעקעדיג, ווייל קודם פארלירט מען די געפיל צו רוחניות, צו דאווענען און לערנען, און נאכדעם פארלירט מען די געפיל צו אלעס, אפילו צו די וועלט; מען קען נישט לעבן מיט א ווייב, מען קען נישט ערציען קינדער, מען פארלירט אלעס.

איך בעט דיר זייער, נעם אן מיינע ווערטער וואס איך שרייב דיר פון מיין הארץ, איך ווארט זאלסט מיר ענטפערן; אדער קום רעדן מיט מיר, אדער בכתב.

א גוט שבת.

פון דיין ראש ישיבה וואס האט דיר ליב און ווארט צו זען נחת ביי דיר.

...

בעט דעם אייבערשטן יעדע זאך וואס דו ווילסט, וועסטו זען

ניסים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך בין אזוי פרייליך אז מיר פארן קיין אומאן אויף ראש השנה; געלויבט דעם אייבערשטן איך האב שוין געקויפט טיקעטס צו גיין צום רבי'ן קיין אומאן אויף ראש השנה. מיינע עלטערע קינדער נעם איך אויף מיט קיין אומאן, מיינע קליינע קינדער נעם איך נישט די יאר.

זיי זיך נישט מבלבל פון קיינעם; דו גיי דיין וועג, קיינער האט נישט בעסער'ס פון דיר, נישטא קיין עולם הזה. דער הייליגער רבי זאגט (לקויט מוהר"ן חלק ב', סימן קיט): "אפשר אויבן אין הימל איז דא 'עולם הזה', דא זע איך נישט קיין 'עולם הזה', דא איז דער גיהנום; יעדער איז פול מיט יסורים, אפילו די עשירים זענען אויף פול מיט יסורים, אזוי ווי עס שטייט (איוב ה, ז): 'אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגז', א מענטש איז באשאפן געווארן זיך צו מוטשען, א מענטש לעבט ווייניג און דאס גאנצע לעבן איז פול מיט

ווייטאג, און שלמה המלך זאגט (קהלת ב, כג): 'גם כל ימיו פעם ומכאובות', דאס גאנצע לעבן איז פול מיט פעס און ווייטאג; עס איז נישטא קיין שום עצה וואו צו אנטלויפן - נאר צום אייבערשטן און צו די תורה, מען דארף נעמען דעם 'עמל' וואס עס שטייט 'אדם לעמל יולד' און עס אריינלייגן אין די תורה: 'אשרי מי שעמלו בתורה'."

שטארק זיך מיט תפלה והתבודדות; בעט דעם אייבערשטן יעדע זאך וואס דו ווילסט, וואס דו דארפסט - וועסטו זען ניסים. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז יענער וויל מיד נישט, דארף איה יענעם טויזנט מאל נישט בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן ... תחי'.

דער שידוך וואס איה האב אייך אנגעטראגן איז נישט אינטערעסאנט; איה האף איר וועט נישט ווערן צעבראכן, איה האף יעצט וועט ארויסקומען אייער העלדישקייט, אז איר גייט ווייטער אן מיט'ן לעבן - זאל זיין וואס זאל זיין.

יעדער איינער אין היכל הקודש פונעם קלענסטן ביזן גרעסטן ווייסט וואס מוהרא"ש לערנט אונז: "ווער עס דארף מיד נישט - דארף איה אים טויזנט מאל נישט"; דאס האבן מיר געלערנט פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו, ער האט אריינגעלייגט אין אונז אזא גרויסע שכל, מען זאל נישט נאכלויפן קיינעם, מען זאל זיין זיכער מיט זיך, און אז יענער וויל מיד - וויל איה יענעם, און אז יענער וויל מיד נישט - וויל איה אים טויזנט מאל נישט.

אזוי זאלט איר יעצט זאגן: 'אז יענער וויל מיד נישט - דארף איה יענעם טויזנט מאל נישט'.

איה טראכט אסאך פון א גוטע שידוך פאר אייך, איה האף צו זיין אייער שדכן און בקרוב זענט איר א פלה, און גלייך נאכדעם וועט זיין די חתונה.

גְּעֵבֶט אַ גּוֹטע שְׁלִינג, שְׁלִינגט אַראַפּ דִּי זַאָף, און קלאַפֿט אַרױס פּון קאַפּ
דעם נאַמען; זאַגט מיר ווען איר זענט גרייט צו גיין ווייטער.
דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאַלט האַפֿן הַצְּלָחָה אין אַלע עֲנִינִים.

...

ווען דו זעסט אַ מַחְלָקָת-פֿייער צינדט זיך אָן, דערשטיק עס
בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ג' פְּרִשְׁת פִּנְחָס, כ' תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לִפְרֵט קָטָן
לְכָבוֹד מִיּוֹן טִייעֶרער ... גְּרוֹ זַאִיר בְּרֶסֶלֶב, לִיבֶעֶרְטִי

אַ גְּרוֹיִסן יִישׁר כַּח פֿאַר'ן מיר העלפֿן מיט יעדן פֿרט; עס איז אַזוי
געשְׁמאַק צו זיין דא אין שְׁטעטל צווישן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ.

אינדערפֿרי אום 8:00 לערן אײַך פֿאַר דעם בלאַט גמרא הינטערן בית
הַמִּדְרָשׁ, צווישן די ביימער. עס קומען אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ מיט האַלְטֵן דעם
שיעור גמרא, עס איז אַ מְחִי', עס האט אַלע טעמים. אײַך זאג פֿאַר די
אינגעלייט אַז דאס איז טעם גן עֵדֶן, פֿרעגט מײַך איינער: "דער ראש ישיבה
איז שוין געווען אין גן עֵדֶן, צו זאָגן אַז דאס איז טעם גן עֵדֶן?" זאג אײַך אים:
"אײַך מײַן צו זאָגן אַז אײַך האָף צו שְׁפִירֵן דעם טעם אין גן עֵדֶן; די טעם פון
לעֶרְנען גמרא מיט אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ צווישן ביימער"; נישטא עפּעס בְּעֶסְעֶרֶס.

אײַך וויל דיר בעטן אויב דו קענסט פֿאַררעכטן די לעקטער ביי די
פֿאַרקײַנג לאַט; עס איז וויכטיג, ווייל מען זעט נישט קיין מענטשן און קאַרס
פֿאַרן. בִּפְרֵט מאַנטאַג נאַכט ביי די פֿרויען צאַמקום, איז אַ סְכָּנָה.

אײַך אויב דו קענסט אַרױפֿלייגן אַ ספּרינג אויף די טירן אין ישיבה,
ווייל עס אַרבעט די עירקאַנדישן, עס קאַסט אַזױפֿיל די לעקטער; עס איז
מְמֵשׁ אַ שְׂאֵד אַיִדיש געלט.

נאָך אַ וויכטיגע זאַך; ברענג אַרײַן צווישן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ ליבשאַפֿט.
ווען דו זעסט אַ פֿייער צינדט זיך אָן - גיס וואסער אַדער ווארף זאַמד,
דערשטיק די פֿייער עס זאל זיך נישט פֿאַרשפּרייטן.

ווען אַלע וואַלְטֵן אַזוי געטוין - וואַלט גוט געווען; בִּפְרֵט די וואס

העלפן, די גבאים - די דארפן האלטן קאפ אויף דעם; דעמאלט וועלן מיר זייער מצליח זיין.

...

גוטע גרוסן פון די אינגל קעמפ

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך באקום זייער גוטע גרוסן פון די אינגל קעמפ, אויף דערציילט מען מיר ווי געטריי דו ביסט פאר די קינדער. די עלטערן זאגן אז די קינדער רופן אהיים אזוי צופרידן - עס גיסט זיך שמאלץ ווען זיי דערציילן וואס טוט זיך אין קעמפ, ווי מען לעבט מיטן אייבערשטן.

איך האב זייער הנאה געהאט צו זיין פאריגע וואך ביי די סיום הש"ס פון הבחור ... גרו יאיר, און איך ווארט ווען מען וועט מיך איינליידענען צו נאך סיומים.

אויב דו שפירסט ווי די ארבעט איז דיר זייער שווער, בעט איך דיר, כאפ א שמועס מיט אינגעלייט; פֿרעג זיי אויס אויב פאר זיי איז גרינגער... ווייל וויפיל איך הער פון אינגעלייט - הער איך פון יעדן איינעם ווי שווער מען ארבעט, ווי שווער עס איז זיי; ביי יעדן איז שווער, ביי דיר וועט כאטשיג בלייבן די יראת שמים, די מידות טובות און די אמונה וואס דו לייגסט אריין אין זיי.

...

די איבערלעבעניש נאכ'ן אריינפאלן מיט א מנוול

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו. די ערשטע זאך זאלט איר מעלדן פאר די פאליציי און איינשפארן דעם מניול אין תפיסה אן קיין רחמנות.

צווייטנס, איר זאלט זיך נישט קלאפן מיט וואס עס איז געשען, איר זענט נישט שולדיג, די תורה זאגט (דברים כב, כו): "כי באשר יקום איש על רעהו וירצחו נפש כן הדבר הזה", עס איז אזוי ווי א רוצח קומט און הרג'עט; איר האט דאס נישט געוואלט טון, איר זענט אומשולדיג; זאלט איר זיך נישט קלאפן.

דריטנס; שפארט זיך נישט איין אין שטוב, גייט יא ארויס צווישן מענטשן, גייט אן מיט אייער לעבן, גייט שפאצירן מיט אייער משפחה, און אויב עס איז אייך שווער, איר קענט נישט אויסהאלטן וואס איז געווען, די זאך לויפט אייך נאך אן אויפהער - זאלט איר נעמען די עצה פון רבי'ן, די עצה פון תפלה והתבודדות; שמועסט אויס אייערע מחשבות, אייערע בלבולים מיט'ן אייבערשטן; דערציילט אים אלעס, דאס וועט אייך העלפן. תפלה והתבודדות איז אזוי שטארק, עס געבט דעם מענטש נייע מוחין, עס ווייזט א ליכטיגקייט אין די גרעסטע פינסטערניש; עס עפנט די פארקניפסטע קניפן, עס שלעפט ארויס פון די גרעסטע פלאנטער.

בעטס דעם אייבערשטן: "רבנו של עולם, העלה מיר, איך בין אזוי מיאוס אריינגעפאלן מיט א מניול און דאס לאזט מיר נישט קיין מנוחה; איך קען נישט אנגיין ווייטער מיט מיין לעבן, איך קען נישט זיין א מאמע פאר מייע קינדער. איך בעט דיר אייבערשטער, האב רחמנות אויף מיר, העלה מיר איך זאל זיך קענען באנייען, איך זאל קענען אנהויבן דאס לעבן פונדאסניי ממש, איך זאל זיך קענען ליידן, איך זאל פארגעסן וואס איז געווען, און העלה מיר, היט מיר - איך זאל נישט אנקומען צו אזעלכע זאכן, איך זאל נישט האבן צוטון מיט אנדערע, איך זאל לעבן א גוט לעבן מיט מיין מאן, מיט ליבשאפט און מיט שלום".

אזוי זאלט איר בעטן, און לייגט צו אייערע אייגענע תפילות, וועט איר זען ביז א קורצע צייט וועט איר צוריק ווערן געזונט און שטארק.

ווייזט דעם בריוו פאר אייער מאן, וועט ער זיך אויך מחזק זיין, און איר וועט זיך אינאיינעם שטארקן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מאך דעם קידוש ביי דייןע עלטערן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרוי איר ברסלב, ליבערטי

מזל טוב פאר דיין נייע געבוירענע מיידעלע! זאלסט זוכה זיין איר צו
מגידל זיין לבעל תורה ולחופה ולמעשים טובים בנקל ובנחת.

בנוגע די קידוש וכו'; גיי צו דייןע עלטערן, מאך דארט די קידוש; אזוי
וועסטו פארמיידן פראבלעמען וכו'.

א גרויסן יישר כח פאר די צדקה פון צען טויזנט דאלער; די געלט גייט
פאר זייער א וויכטיגע צוועק. בזכות די מצוה פון צדקה זאלסטו זיין
אפגעהיטן פון אלעם שלעכטס, און דו זאלסט האבן פרנסה בריווח און נחת
ביי דייןע קינדער.

דאנק און לויב דעם אייבערשטן פאר אלעס וואס דו האסט, פאר אלעס וואס
ער טוט מיט דיר. פאר דיין שיינע שטוב, פאר דיין ווייב און פאר דייןע קינדער.
גיי אביסל שפאצירן אין פעלד הינטער דיין שטוב - וועסטו שפירן טעם
גן עדן.

...

מען דארף זיך אנגרייטן מיט חזוק פאר שפעטערדיגע יארן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין ליבער טייערער ... גרוי איר

איך בין אזוי פרייליך אז דו ביסט געקומען אין קעמפ, דו ביסט אין
ישיבה, דו האלסט מיט די סדרים, די שיעורים; עס איז אזוי וויכטיג צו האבן
די שיעורים, בפרט אין די יונגע יארן.

א שאד יונגע בחורים זענען נישט מעריף וואס זיי האבן, מען ווייסט

נִישָׁט ווי וויכטיג דאס איז פֿאַר'ן לְעֵבֶן, ווייל דער לְעֵבֶן גייט נישט ביי יעדן גלאטיג, עס איז דא אין לְעֵבֶן אסאך סורפרייזעס; א יונגער בחור חלומ'ט נישט וואס די לְעֵבֶן קען ברענגען, מען טראכט אײַך וועל זיכער זיין דער ערשטער חתן פון כּתָה און גלייך האבן קינדער, און אײַך וועל זיך קויפֿן אַ הויז, און ... און ... און ... די חלום גייט ...; פֿלוּצֶלוּנְג זעט מען נישטא קיין שידוך, א צווייטער האט נא זיין שידוך אָבער ער דארף זיך גטײן הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ, א דריטער ווארט אויף קינדער, און אזוי ווייטער. נישטא קיין פֿרנסה, נישטא קיין מנוחה; וואלט ער געהאט חיזוק, וואלט ער געהערט שיעורים פון אמונה נאכאנאנד - וואלט ער זיך געקענט דערהאלטן.

האלט זיך שטארק, לאז נישט אפ די הייליגע ישיבה; זע צו קומען יעדן טאג און אויסהערן שיעורים; טרינק די חיזוק פון רבי'ן - וועסטו זיך קענען דערהאלטן.

רבי נתן האט געזאגט, זיין שווערסטע זאך איז געווען ווען דער רבי האט אים געוויזן א שטרענגע פנים; אלעס האט ער געקענט דערהייבן, אָבער ווען דער רבי האט אים פארטריבן - דאס איז אים געווען זייער שווער. דאך איז ער אלעס איבערגעקומען, ער האט געזאגט פֿאַר'ן בֶּרֶסְלָב'ער רב רבי אהרן זכרוננו לברכה: "אפילו דער רבי וועט מיר האקן מיט א דראנג - וועל אײַך אים נישט אפלאזן".

מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל בלייבן צוגעקלעבט ביים רבי'ן בְּזָה וּבְבָא; ווי מער מען בעט אויף דעם פֿרט - אלץ נענטער ווערט מען, אלץ מער צוגעקלעבט ווערט מען צום רבי'ן.

זארג נישט וועגן דיין שידוך; דו פיר זיך ווייטער אויף מיט דייע גוטע מדות, לערן ווייטער דייע שיעורים - וועסטו בקרוב טרעפֿן דיין זיווג און אויפֿשטעלן אַ שיינע אידישע שטוב.

בנוגע אומאן; אײַך האב געמאכט טיקעטס פֿאַר מיר און מיינע קינדער, אײַך בין מתפלל מיר זאלן זיין ראש השנה ביים רבי'ן; פֿועל'ן אלעס גוטס פֿאַר אונז און פֿאַר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

יין טייפערער חבֿר,
 סט זיך שוין בעסער?
 עסכמה אונטן אומות

מעשה לעד

היסטארישע דורכברוך

אין די וועלט פון ערליכע
אידישע ליין מאטריאל!

הערליכע מעשיות דערציילט
 דורכ'ן ראש ישיבה שליט"א

- מעשה לעד
 וועט אויפבויען
 די דרך ארץ און
 מידות טובות ביי
 די קינדער לעד
- מעשה לעד
 וועט הייזן די
 ריכטיגע וועג פאר
 אייערע קינדער
 צו זיין ברוסל'ע
 קינדער לעד
- מעשה לעד
 וועט אויבאקן
 אמונה אין די
 קינדער לעד
- מעשה לעד
 וועט אייג-
 געוואוינען
 דערן צו און
 פונעם אייבערשטן
 די מיילער פון די
 קינדער לעד

די מעשה לעד קינדער ביכל וועט בערן די זיין צו באקומען
 אין די נאנטע טאג ביי די מפיצים און ביי די קין הדפסה.

קחו ברכה אל תוך בתיכם!